

REGŐS MÁTYÁS

Tiki

REGŐS MÁTYÁS

Tiki

Budapest, 2020

A könyv a Kárpát-medencei Tehetséggondozó Nonprofit Kft.
kiadásában jelenik meg,
az *Előretolt Helyőrség Íróakadémia* program keretén belül.

A kötet megjelenését támogatta az
Emberi Erőforrások Minisztériuma.

EMBERI ERŐFORRÁSOK
MINISZTERIUMA

A szerző a könyv megírásának idején
a Nemzeti Kulturális Alap
alkotói ösztöndíjában részesült.

Szerkesztette: Horváth László Imre és
Smid Róbert, az Emberi Erőforrások
Minisztériumának Oláh János-ösztöndíjasa

A szöveget gondozta: Luca Anna

Borító: Szentés Zágon

Tipográfia, tördelés: Péter Gábor

© Regős Máttyás, 2020

© Kárpát-medencei Tehetséggondozó Nonprofit Kft., 2020

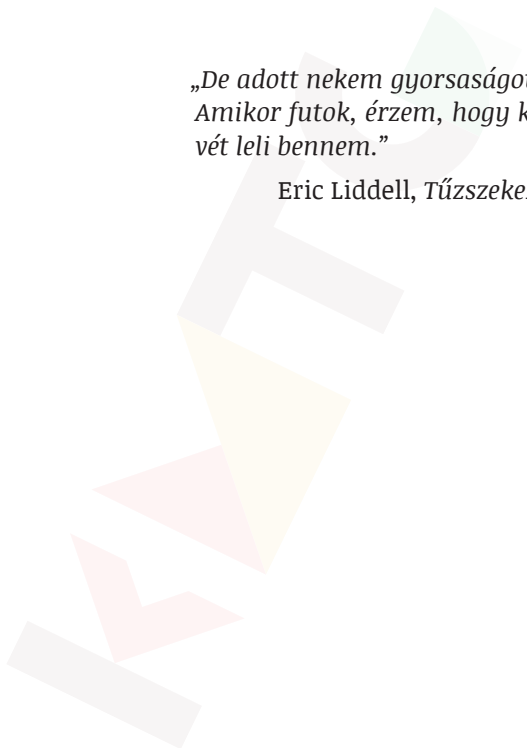
Minden jog fenntartva.

ISBN 978-615-5814-60-0

Daninak és Balunak

*„De adott nekem gyorsaságot is.
Amikor futok, érzem, hogy ked-
vét leli bennem.”*

Eric Liddell, *Tűzszekerek*

Volt egy felhős lepedőm kisebb koromban, de Anya mindig mondja, úgy alszom, mint a malac, sárga mintákat izzadtam az ágyra, ezért kidobta azt is. Minden mást én szoktam kidobni, testvéreim a gyűjtögetők, ijesztő már a szobájuk a sok kiállított kacattól, a plüssök és fakardok között ott van Széchenyi kicsinyített, de élethű mása, Magyarország térképe a történelem minden pillanatából, rothadásnak indult kaktuszok Anya mintás kaspóiban, a falon pedig Liverpool- és Fradi-posztterek. Nálam csak a Bobi nevű kőbányai padtársam születési köszöntője van, mely szerint én vagyok a legjobb barátja, mert legalább én nem csúfolom, hogy dagadt, meg egy rakás üres füzet az asztalon, amit a tanévre kaptam, és Kenéz Úr le is cseszett érte az új gimiben, hogy soha nincs nálam egyik sem.

Most fizikaórán állt meg az idő, és azon kívül, hogy a Tanárnő erős combjait nézem, mert a többiek azt mondják, gyönyörű, azt nézni kell, az eget bámulom. Tartok tőle, hogy előbb-utóbb rájönnek, csak rám néznek, és kitalálják, ki írja az összetetten gonosz leveleket az osztálytársnőimnek, mindenféle megalázó jelenetekről, gyerekgyilkosságról meg hasonlókról. Azt is egy hétbe telt kiderítenie a Kenéznek, hogy én csaptam ki osztályfőnökin az ablakot ököllel, abban a teremben közel vannak a padok egymáshoz, így nem volt egyértelmű, ki csinálta, én pedig megtanultam Kőbányán a cigányoktól, hogyan kell gyorsan és észrevétlen ütni.

Kenéz Úr lassan, de azért mindenre rájön. Úgy mászkál a folyosón, ahogy a pingvinek, sárga és formátlan az arca, de látom rajta, hogy szégyenkezik, undorodik magától valamiért. Egyébként tényleg szomorú jelenség, ahogy tikkell, vagy a beteg fiáról mesél, de a legrosszabb látvány, amikor a tojás- vagy más ehetetlen levest kanalazza a mindent elnyelő szájába. A csigák másznak így a járdaszegélyre, elnyelve egy-két kavicsot, nyelvével eltünteti az egész kanalat, és másodpercekkel később engedni szabadulni a szorításból. A diákokkal jóindulatú, azt hiszem, Istent próbálja lekenyerezni, adjon neki édesebb cukrot az automatás kávéba. Kenéz Úr annyi nyugtot sem hagy nekem, hogy tisztességesen összeírjam a válogatott bő keretét 3-4-3-as felállásban, vagy igényesen

megrajzoljam az egyik képzeletbeli ismerősöm arcképét, legyen egy tűrhető fickó ebben az állatkertben. Mióta anyám áthozott a belvárosi gimibe azért, hogy az öcsémnek ne kelljen egyedül ülnie reggel a 95-ösön, ami kétségkívül gyomorforgató és életveszélyes járat, konkrét purgatórium lett az élet, a saját szívem verése meg a kialvatlan szemem kattogása az egyetlen, ami az enyém. Az osztályom is olyan, hogy „mikorkeltél”, meg „éhesvagyte”, úgy dörgölőznek hozzám a dezodor-testükkel, hogy ha itt lenne a kőbányai Feri, összevissza vernénk az összeset. Nem ismerem egyiknek sem a nevét, csak névtelenül bámulnak, és ahogy az öcsém mackóinak – akiknek van nevük, meg táblázat, hogy az öcsém melyik nap kivel alszik együtt –, gombszemük van, és kockás az ingük. Elképesztő, de még az is elszomorít, hogy én lettem egy osztályban a legjobb futballista, Kőbányán a csapattagságomtól is Puskásnak éreztem magam, vagy ha a házi futáson ott voltam az első ötben, újraneztem a *Tűzszekereket*, Eric Liddell voltam meg Lord Lindsey. Anyám sokszor mesélte, hároméves sem voltam, de rohanguk körbe az ebédlőasztal körül, és hátravettem a fejem, mint Eric a filmben; Anya, mondd, még van bennem tartalék... hát ebben az élsportolóságban semmi szép nem volt.

Az első tesiórán 3-1-re nyertünk, vertem egy hármast, két srácot ledózeroltam, és nem pasz-

szoltam senkinek, az egyébként közepszerű játékkal zsebre raktam mindenkit, pedig szeptemberben még közel sem vagyok csúcsformában. A Tanár Úr, aki egyébként röplabdázott fénykorában, ami afféle tornatanárfénykor lehetett, és úgy viszonyult a valósághoz, ahogy Apa szerint az ateisták – vagyis semmi köze nincs hozzá –, csak nézte a focit, meghívott a suliválogatottba, de azt hazudtam, Anya nem engedi, mert a trombita- meg a hittanóra fontosabb. Anya persze örült volna, ha leállok játszani a többiekkel, de a zene és Isten tényleg olyanok voltak, mint vasárnap a mise utáni futóedzés Apával. Röviden és érzelmentesen maga az Erdős család. Persze majd' meghaltam, mikor a nehéz iskolatáska mellett cibáltam a nyolckilós trombitát, kóválygó vízfejű gyerek, hogy Roland bácsi faggatózására mondjak valami kézzelfoghatót, nem gyakoroltam sokat, Rolland bácsi, de fújtam mindennap, fájt a szám, Rolland bácsi, mert ő két ellet írja a nevét, kemény figura, és ferdén tartotta száján a trombitát, ettől pedig veszélyesnek tűnt. Hittanon pedig Erna néni, Krisztus jóságos menyasszonya mesélt drogról, cigarettáról és a szentek életéről, amit az ő szája visszatetszőnek tudott mutatni. Istenlánya Erna feje egy bagoly, koponyája tetején a saját fészkével, amint belibbent a terembe, dicsértessék, Erna nővér, azonnal sekrestyeszag áradt mindenhova. Gyakran időztem el ilyesmivel,

arcképcsarnokhoz hasonlóan jelentek meg különböző ismerőseim vagy híres emberek, volt, hogy osztályoztam őket, ahogy a Premier League-ben, szépen egytől tízig, a Tizedesből Albert kilences, Luther Márton hetes, ekkor is majdnem belebalyodtam életem főbűnöseinek sorra vételébe, de kicsengettek fizikáról.

Újrakezdődött a bolyongás, a folyosókon tett kilométerektől már fájt a derekam, ahogy apámnak, és utáltam az egészet, mert a folyosók elején nyugtalan az ember, a közepén elveszett, a végén pedig teljesen tanácstalan. A megalázó ténfergéshez erőt gyűjtve léptem ki a tanteremből, kiszúrtam egy önelégült pojacát, úgy tűnt, kedvező utazósebességgel halad, és szokás szerint felvettem a tempóját, hogy a nagyszünet is elteljen valahogy.

– Jó napot, Erdős, ismeri ezeket az üzeneteket? – kérdezte Kenéz a hátam mögül, nem igazán érdekelt, hogy lebuktam: ott vannak a gonosz leveleim a kezében, ezért most keményen megbüntetnek, tudtam, hogy ez jön.

– Sosem láttam őket. Kenéz Úr, én itt sem vagyok – mondtam.

Ő megvakarta sárga arcát, ujjait elnyelte pudingállagú bőre.

– Ne viccelődjön, Erdős! Ezért innen úgy ki, hogy na. Adja egy füzetét.

Nem tudtam, mi lesz, ilyenkor elkezd dőlni a víz a homlokomról, bele a só a szemembe, sírnom kell, ahogy verekedés közben, mért sírsz, köcsög, de már kivette Kenéz a hónom alól a *Futballrajtot*, mert füzetem nem volt, és a teleírt magazintól várta a bizonyítékot. Kenéz Úr pedig épp az Újpestnél nyitotta ki az újságot, ahova az ellenségeim nevét írtam fel, például „Kenéz, a gyíkfaló, Kenéz bűdös és buzi” satöbbi, és már a kopott és feltűnően kis cipőjét néztem a lábán, milyen szomorú, és Uramisten, apám is tanár, ebbe bele fogok halni, kirúgnak, és elkergetnek otthonról.

Kenéz Úr levette szemüvegét, a *Futballrajtot* a kezembe nyomta, és nem tette szóvá, hogy Kenéz buzi, mosolygott, hogy látni sem bírtam.

– Az a maga írása, fiam. Az üzeneteken. Menjén ebédelni – mondta –, majd megbeszéljük, hogy legyen.

Elindultam az ebédlő felé, a radiátorokhoz verődve, Apa kézfeje mindig sebes, ha osztálytalálkozóról jön haza este, mert a kerítéseknek horzsolódik, ugye, nem bírja, mert ritkán iszik, és olyankor dülöngélni van kedve, én pedig rá gondoltam, és a papra, akiről mesélt, aki visszaadta Zsánvalzsánnak a két gyertyatartót, meg Luís Figóra, ahogy Real-mezben visszament a Camp Nouba, ahol malacfejjel dobálták meg a Barca-

drukkerek. Innentől tudtam, hogy Kenézzel nehéz lesz, ökölbe szorított villával ettem a dinóhúst a menzán, de a szívem csak rutinból pumpálta a vért.

Még három hete sem volt, hogy elkezdődött a tanév, de a Fradi már elvesztette az első pontjait a bajnokságban, NB II. Keleti csoport, Kecskeméten kettő-kettőztünk, ráadásul majdnem végig emberelőnyben. A bátyám ki akart vinni a Jászapáti elleni nyitó fordulóra, de Anya nem engedte, mert biztos agyonvernek, vagy meglátnak a tanáraim a tévében, különben is, három éve még Vasas-drukker voltam. Ebben egyébként volt valami, bármit megtettem volna, hogy a bátyámmal szembeszegüljek, még a Fradit is letagadtam, mi van, enbékettő, ezt a poént még ma is megengedem magamnak. Nem volt világvége, hogy nem mehetek meccsre, különben is, három fiúgyerek, tanári fizetés, sok lenne az nekünk, sóhajtozott anyám, mert a lényeg a gombfoci, és a bátyám agyonápolta Fradiját megverni. Ha szeptember, *Futballrajt*, és a rengeteg kis arcképet kivágtuk az újságból, be a gyűrű alá, teljes keretes csapatokkal játszottunk, lehetett cserélni, ha égésre állok, még egy csatár a nyolc és feledikben, mert tízperces meccseket szabott ki a bátyám szabálykönyve, aztán meg a vesztesek sértetten fetrengtek az Erdős család nappalijában. Öcsémnek mindent

elengedtünk, mert Pali úgy üvöltött, mint a sárkányhajók parancsnokai, ha vesztesre állt, Anya, a Vili bánt, elnyújtotta a szavakat, és közben vi-gyorgott. Marcival viszont rendesen egymásnak estünk, ha úgy alakult, én nem akarok veszíteni, nem azért játszom gombfocit, nagyobb volt, én viszont gátlástalan, mire lenyomott, körmeim és fogaim összevissza tépték a bőrét.

Aznap félttem hazamenni, mert mi lesz, ha Kenéz köpött, de Anya csak annyit mondott, hogy a Tanár Úr megdicsért, és milyen rendes osztályfőnökünk van, én inkább nem reagáltam, Kenéz, a gyíkfaló, beküldtem a párizsit, és arrébb mentem. Gombfocizni sem volt kedvem, pedig Vasa-Győr a forduló rangadója, ami akkoriban jó meccsnek számított, de ahogy Gollam a minden-kori gyűrűhordozó közelében, úgy sompolyogtak gondolataim a sárga Kenéz körül, mit talál ki a vén szarzsák. A gombfocihoz pedig sebezhetetlen idegekre van szükség.

Kenéz péntek reggel akart velem találkozni, az első óra előtt, hét negyvenkor, Anya, korábbra kel-lene a szendvics, otthon azt mondtam, egy barátommal találkozom, pedig nem voltak barátaim. A trolin ültünk az öcsémmel, aki patyolat gyerek tud lenni, de biztos, ami biztos, semmit sem árul-tam el neki, néztük az öregeket, a szomorú mun-kásokat a buszon, és a sofőrön röhögtünk, mert

a buszállomáson maga előtt engedett fel az első ajtónál, látványosan meghajolt, ühaim, így mondta, franciásan, mi meg nyilván értettük Zidane anyanyelvét. Jólesett ilyenkor gyereknek lenni, öcsémme! Playmobil hajókon úsztatni magunk, *A Gyűrűk Ura* népeinek eredetét kérdezni tőle, mert Pali teljes lángelme, és igen furcsa gyerek, de Kenézt és a balhét nehogy megneszelje. Csak lent a mélyben dobogott, hogy Kenéz ott vár rám a tanári előtt, úgy gondoltam, se bántani, se megálázni nem fog, éppen ezért rettegtem, mit talált ki Szürkeország királya, a sértett Tanárfejedelem.

Az ofők gyöngye már várt rám, mire felcsozogtam az első emeletre, távolról bizonytalannak tűnt, mint aki nagyobb összeget nyert kaparós sorsjegyen, és a számait újra meg újra átnézi, forgatja a kis kartonpapírt, mert az nem lehet. Jó reggelt, Osztályfőnök Úr, ő nem is köszönt, csak a hüvelykjével mutatott a legközelebbi tanterem felé, a világháborús hősök emléktáblája melletti szűk ajtóra. Testvéreim, magyarok, most segítsetek, suttogtam a kelleténél talán hangosabban, Kenéz Úr visszakérdezett, én meg neki, hogy elnézést, Tanár Úr. Egymással szemben ültünk le, és velem szemben, a tanári asztal mögött volt a tábla, fel volt írva rá, hogy „mondottam, ember: küzdj és bízva bizzál”, megint motyogtam magam elé, hogy az hosszú i, ezt talán még hangosabban,

mint az előbb, Kenéz hátranézett, egy kicsit úgy maradt, és megszólalt:

– Épp erre gondoltam, Erdős úr. Egyébként jó reggelt, örülök, hogy itt van.

Én nem válaszoltam, nem értettem, mit akar.

– A kiütött ablak még hagyján. Viszont a zaklató, de mondjuk inkább, hogy agresszív üzenetek nagyon komoly vétségnek számítanak. Magát ezért innen úgy ki, mint a sicc – mondta kissé oldalra sandítva, halkabban, mint azelőtt.

– Az ablakot megcsinálták, maga új diák itt, spongyát rá. A levelek viszont, az rendőrségi ügy lehet, Erdős. Én elintézem a lányokkal, hogy az egész kalamajka osztályon belül maradjon, de ehhez maga is kell.

– Mihez kellek, Tanár Úr? – kérdeztem, ami inkább krákgósnak hallatszott, teljesen kiszáradt a torkom.

– Hogy megoldjuk az ügyet, fiam. Nem mondom, hogy kérjen bocsánatot mindenkitől, mert nem tenné meg, csak rontanánk a helyzetén. De valamit csinálni kell, hogy lássam, hajlandó változtatni.

– Igen, Tanár Úr.

– Maga katolikus, Erdős? – kérdezte, ahogy a férfiak kérdezik egymástól a kórház folyosóján, hogy ugye szintén csak látogatóként.

– Igen, Tanár Úr.

– Akkor tudja, mi a penitencia. Gondolom, volt már elsőáldozó, szóval gyónt is. Én valamilyen penitenciára gondoltam. Mi legyen az, Erdős úr?

Kenéz sárga arcát figyeltem, és Anya festményes albumai jutottak eszembe, ahogy az inkvizíció kínozza a bűnös lelkeket, ráadásul van pofája megkérdezni, mivel gyötörjön halálra.

– Nem tudom, Kenéz Úr – mondtam apaitanyait beleadva, hogy érezze a mélységes megvetést, amit éreztem.

– Nekem van egy ötletem, Erdős, persze csak ha magának is megfelel.

Tökmindegy volt, mit mond, tudtam, hogy úgylis megfelel.

– Magának van érzéke az íráshoz, úgy hallom. Renczés tanárnő dicséri a fogalmazásait, azt pedig nekem is volt szerencsém látni, milyen választékosan tudja kifejezni magát.

Kenéz, a gyíkfaló, Kenéz fasz és gonosz, te álatember Kenéz, mit akar ez tőlem, Istenem.

– Nem nagy dolog. Írjon nekem egy fogalmazást, amolyan beszámolófélélt élete legjobb és legszebb történetéről. Külföld, gyerekkor, bármi jöhet, ne kíméljen.

Néztem az arcát, le sem vettem róla a szemem, igazából csak a száját figyeltem, úgy láttam, moslék dől rám a nyílásból, ezt nem kérheti, turkáljon a kutya seggében. És így ültem percekig keresztül, arénába készülő bika, ha két évvel

idősebb lennék, már fojtogatnám, de nem szólaltam meg. Kenéz a szemével fürkészték eközben, épp csak homályosan, de láttam. Ez jó, Kenéz Úr, a fürkésző, a Fürkész, ehhez értesz igazán, nem lehetett nehéz meghallani, mit gondolok.

– Maradjunk ebben, Erdős úr, azt mondom. Jövő héten ugyanitt, ugyanekkor. És legyen magánál a szöveg.

Ahogy kimondta Kenéz az utolsó szót, kiontottam a teremből, elszabadult bika, rohantam a harmadik emeleti fiúvécébe, ott már amúgy is szétverték a nagyok a budiajtót, és egy-kettő-három, vertem az öklömmel a csempét, a tartályt, az ajtót, remegett a mellkasom, az arcom pedig csuromvizes lett, dőltek a szememből a könnyek, a kurva életbe, a rohadék életbe az egészet.

Semmi nem történt velem, mondjuk vasárnap majdnem két másodpercet javítottam négyszázon, Apa mérte, és Marci is alig pár méterrel vert meg, a misén elaludtam ministrálás közben, századszor is megnéztük a *Tizedes meg a többiek*et, a Fradi hét-eggyel hazaküldte a Tuzsért, Tököli mesterhármast lőtt, én pedig előre készültem a tesiórára, mert én is Töki leszek. Baromi hirtelen szerda este lett, a Kenézt alig láttam egész héten, mert továbbképzésen vett részt, mit mondjak, rá is fér az öregre, de már nyomasztott, rám telepedett a pénteki találkozós, elsősorban pedig a szö-

veg. Kenéz Úr gyenge pontra tapintott, megtalálta a rést a védelem tengelyében, mert kiskorom óta szívesen találtam ki történeteket, hát pont neki írok, akitől még a saját gyászjelentését is sajnálom. Ráadásul bármi másban könnyű szívvel csaltam volna el a lényegét, valahogy belerúgtam volna az önérzetébe, de a szabály, hogy a legjobb történetet kell megírnom, egyre biztosabban magasodott fölém, bár Kenéz nevetséges volt a Seregek Istenéhez képest, alattomos módon kőtáblát adott a kezembe, amihez tartani fogom magam, ezt az elejétől tudtam. A hiúságom az egyetlen bűnöm, mondta Pilátus Erna néni szerint, én pedig hasonlóan éreztem, mint a római, mert mindig ocsmány történeteim voltak, gyilkosokról és rablókról, a Tanár Úr pedig a legjobbat, a legszebbet akarta tőlem, én olyat is tudok, Fürkész, úgyhogy muszáj volt megcsinálnom.

A családom állati kedves, de viszonylag egysíkú társaság, a történetemhez nem lehet közük, ahogy a focinak sem, az meg külvárosi szarság, szóval fogalmam sem volt, miről írok az elkövetkező két napban. Listát készítettem az erősségeimről, írni erősen tudok, például a táj legyen másodlagos, sosem érdekelt, de legyen valami dráma, lehetőleg semmi szerelem. Csavar nem kell a sztoriba, majd elviszi az idétlenkedés a hátán, a vége meg egyszerűen kifut, jól elkészített papírhajó a nagy-

marosi strandon. Főszereplő kell, az kétségtelen, Picasso nélkül nincsenek kalandjai, leginkább egy erős arcot akartam, aki sugárzik a történetből, akár egy bluesballada veszett hőse, megmutatva egy emberen keresztül a mesélőt és hallgatóját, elnyomót és elnyomottat, Kenéz és én egy lélekben, felemelő, mondhatom. Szokás szerint megkezdtem az agytornát, ismerősök arcai suhantak előttem, de csupa hétköznapi jelenség, gátolt, törött lélek jelent meg, akikről nemhogy írni, beszélni sem akartam, ott van nekik az élet, abban sem tudnak helytállni, hát még Sándor Mátyás vagy Huckleberry Finn szerepében. Eszembe jutott, hogy magamról írjak. Önéletírás tizenkét évesen, az nem akármilyen, láttam magam előtt, hogy akademikusok térdelnek le bíbor trónusom előtt, hála a fiúnak, aki megostromolta az eget, hála a szerzőnek, Isten griffmadarának tolla az ő ceruzája, áldott vagy és még ezerszer áldott, de beláttam, hogy sárga csiga Kenéz csak erre vár, nem is a fogalmazásra, hanem a lelkem térképére kíváncsi. Azt sajnos nem kaphatod meg, Fürkész, morogtam magamnak hátradőlve borostyánmintás ágytakarómon, Csingacsguk nem beszélni lelkéről sápadtbőrűnek, és már tudtam, kiről fogok írni, ebbe beletörik a bicskád, Kenéz. Csingacsguk annyit tesz, Nagy Kígyó. Csingacsguk támadásba lendül.

I.

A történet Tikiről szól, aki egészen más volt, mint a többiek. Mikor elvégeztem az evangélikus óvodát, ahová csak egy évet jártam, mert Anyukám így látta jónak, valóságosan rettegtem az iskola-kezdéstől. A bátyámat sokat bántották az általánosban, és én is oda készültem, erős fiúk gúnyolták, mert kordnadrágban és kockás ingben kellett suliba járnia. Egyszer még halálos fenyegetést is kapott, amit becsúszttak a bejárati ajtónk alatt. Akkor még a Sorház utcában laktunk, és ott volt mellette a Harmat Általános Iskola, igazi kőbányai gyerekekkel, igazi külvárosi szabályokkal. Az utolsó boldog nyáron ágyba is vizeltem néhány-szor emiatt, akkor még nem tudtam verekedni, a csúnya szavakat sem ismertem.

Az évnyitó napján duplán öltöztem ünneplőbe, mert fehér voltam, mint a fal, a gyomrom mélyén pedig az ismeretlentől tartó sötétség uralkodott. Első ránézésre utáltam az egészszet. Agresszív arcú kőbányai fiúk, éles hangú cigánygyerekek, rózsaszín ruhás és magamutogató lányok őrjöngtek a teremben, ami még a kisebbik, zöld épületben volt, az iskolaudvar hátsó részén. Köszönés nélkül le-

ültem a terem egyik oldalsó zugába, és mivel kinőttem a sajátomat, ujjaimmal a bátyám fekete műbőr cipőjének az orrát nyomkodtam: mennyivel nagyobb, mint a lábam. Rosszul éreztem magam ezért is, és mert köszönni sem mertem, azt gondoltam: Vili, már az elején elrontottad. Aztán pedig az jött, amitől féltem, egy magas szőke fiú kiszúrta, hogy egyedül ülök, odafutott hozzám, és azt mondta:

– Az állatok is kivetik a gyenge példányt, halod, jófiú?

Én nem mertem válaszolni, ő pedig leült a mögöttem lévő padba, és elkezdett bőrdarabokat húzkodni a jól leégett és hámló hátamról. Azt mondta, jegyezzem meg, őt Ferinek hívják, és nem fél senkitől. Én már majdnem elájultam a félelemtől, de nem akartam beszólni Ferinek, mert láttam rajta, hogy tényleg nem fél semmitől, ezért csöndesen csak ennyit kértem tőle:

– Kérlek, Feri, hagyd abba, így nem fog begyógyulni a hátam.

Feri egyből berágott rám, elkezdett üvöltözni, csupa trágárságot kiabált felém, belerúgott a székembe, és ráncigálni kezdte a fejemet a hajamnál fogva. Egyszer csak eleresztett a szorításból, nem tudtam, mi történik, mert azt hittem, most azonnal meghalok, de lassan hátrafordultam. Egy vékony fiú állt Ferivel szemben, farkasszemet néztek, színtelen hajú, kócos fiú volt, és egészen nyugodt

volt az arca, legalábbis az én lelkiállapotomhoz képest. Egyértelmű volt, hogy támadásnak szánja a tekintetét, ahogy az is, hogy ezzel Feri tisztában van, illet korábban csak westernfilmekben láttam. A kócos fiú annyit mondott Feri szemébe nézve:

– Hagyd békén, tróger.

Akkor már olyan volt a fiú szeme, mint a dühögő tenger, én elkaptam róla a tekintetem, pedig nem is rám nézett. Egyből megtetszett nekem, épp ezért féltettem nagyon, és mert egy jó fejfel kisebb volt, mint Feri. Viszont olyasmi történt, amire máig tisztán emlékszem, és olyan érzés rágondolni ma is, mint mikor a szauna után a hideg vízben hallod, ahogy a fejedben lüktet a vér. Mert Feri arrébb ment, adott egy kokit egy másik fiúnak, akinek Gumbinger volt a neve, aztán leült a helyére, csak bambult maga elé. Ott maradtunk kettesben a kócos fiúval, aki engem nézett, inkább határozottan és visszafordíthatatlanul, mint kedvesen, de ezt nem tudtam eldönteni, és azt mondta:

– Tiki vagyok. Látom, te meg fradista.

Én nem értettem, mit mondott, mire ő megismételte, akkor már csak azt nem tudtam, honnan tudja, és végignéztem magamon, az alkaromra oda volt írva tollal, hogy FTC, Palival csináltuk a nyár utolsó napján. Anya asztaláról emeltük el az alkoholos filcet, hogy lemosni se lehessen, és azt beszéltek az öcsémmel, hogy a Fradiért meghalni

olyan, mint a grundért vagy a hazáért. Mindenre fel kellett készülni, mi van, ha újpesti osztályba kerülök.

– Igen. És kösz, hogy segítettél. Engem Vilinek hívnak.

Tiki úgy nézett rám, ahogy a leszakadt lábú galambokra szoktak az utcán, de nekem nem esett rosszul, és egyből meg is mutattam volna neki Marci Európa-bajnokság alatt teleragasztott matricás albumát, mikor belépett a tanterembe Anikó néni. Hozta magával a pasztell színeit, a jellegzetes bőrmellényét és ujjain az aranygyűrűket, igazán elegáns volt, igen, Anikó nénit első látásra megszerettem. Tikivel egymás mellett maradtunk, amíg végighallgattuk Anikó nénit, majd az igazgatónőt, H. Lukács Egonnét, aztán együtt mentünk ki a főbejáraton, mikor az egésznek vége lett. Megmutattam neki az albumot, ő felmászott az oroszlán-szoborra, amely az iskola előtt állt, amitől mindig félttem, de vele együtt felmentem én is. Megkérdeztem, szeret-e focizni, erre ő, hogy szeret, de nem a legügyesebb, amiről később kiderült, hogy hatalmas hazugság volt, mert soha nem láttam embert, aki Tikinél jobban cselezett volna. Hazafelé ettünk egy gombóc fagyit, mert Tiki nagypapája zsebpénzt adott neki az évnnyitóra, én vaníliát kértem, ahogy mindig. Amikor elváltunk, megmondtam volna neki, hogy ő lesz a legjobb barátom, de csak intett egyet, és elkocogott.

Éjjél múlt, mire befejeztem a fogalmazást, pedig sok mindent kihagytam, mert dehogy volt ten-ger Tiki szeme, inkább olyasmi volt, mint Jézus, ahogy a kufárokat kiűzi a templomból, lerombolja a rablók barlangját. Vagy még olyan sem. Feri még abban az évben jó barátunk lett. Tikiről nem tudtam igazat írni, pontosat még kevésbé, mert bár úgy történt minden, ahogy megírtam, ő mégsem jelent meg teljes fényében. Hogy hazudjak róla, és kiszínezzem az életét, már az elején kizártam, mégis lehetetlennek éreztem szavakkal megfogni az arcát, Tiki dicsőséges, Tiki az egyetlen igaz ember, ez állati hülyén venné ki magát, ráadásul még abban sem vagyok biztos, hogy a barátjának tartott-e istenigazából. Annyit megengedhettem volna magamnak, hogy halványan derengett az alakja, mikor belépett, valami szűrt fény vagy hasonló világította meg, de Kenéz Úr minden világosságot elnyelő szemébe kár volna az ilyesmi.

Tiki nem járt templomba, sem hittanórára, mégis volt kedvenc története a Bibliából, az őrült nagyapja mesélte neki karácsony este, és ez sokat elmond róla. Azt mondta a nagyapja, hogy a mennyországban megbékélnek a gyilkosok is, ott áll egy hatalmas oroszlán, akinek méz folyik a szájából, és bőven eszünk belőle, mikor pedig mindannyiunkat ellankaszt a jóllakottság, közösen alszunk a vadállat lábai körül. Tiki ragyogó

szemekkel mesélte ezt a történetet, félrefordította a fejét, mutatva, hogyan hajol majd be a szörnyű fogsor közé, olyan finom ez a méz, Vili, nagyot nevetett, és ez a kép mutatja meg legjobban az arcát. Persze sok mindent el lehet még róla mondani, amihez Kenéznek semmi köze, viszont igen fontos lehet azzal a kócos fiúval kapcsolatban, aki elsőben megmentette az életem. A neve onnan volt Tikinek, hogy kiskorában olvastak neki egy mesét, amiben volt valami állat, egy bátor mongúz, bár halvány fogalmam sincsen, az milyen, és Tiki nem szeretett erről beszélni, de azt még tudom, állandóan annak az állatnak nevét mondogatta maga elé, anyja pedig emiatt kezdte így hívni. Az általánosban kettővel fölénk járt egy kőkemény fiú, a Tokody Csabi, aki mindennap megkínzott néhány alsóévest, ő alsóbbrendűnek hívott minket, és akkor nagyon jól jött a neve, ezt Tiki magyarázta, mert a gyorsan elpattanó t és a k mindenki másnak a hatalom jele Tokody Csabi miatt, ezért tőle is tartanak. Ebben lehetett valami, mert Tikivel soha nem kezdett ki Tokody, és más sem, bár langaléta fiú volt, és csak Feri volt magasabb nála, ez magyarázatra szorult. Anikó néni mondta magyarázatra, hogy József Attila hitt a nevek varázsában, azt hiszem, ezért volt az egész.

Tiki mamája egy igazán furcsa asszony, és nem szerettem ezt a szót, mert nem jelent semmit,

de rá nem talállok semmi pontosabbat. Gyakran előtünk is túrta az orrát, összevissza káromkodott, és mindenféle hülye büntetéseket eszelt ki Tikinek, ha rosszat csinált. Tiki így töltött órákat a panelházuk tetején, ahová csak létrán lehet kimászni, vagy csak este kilencre mehetett haza, épp ezért nagyon szerette a mamáját. Tiki anyja nem főzött ebédet, ha mégis, csupa borzalmat talált ki, tökfőzeléket meg gyorslevest rakott elénk, ha beestünk hozzájuk focizás közben. Mikor az orrában turkált, néha meg is rágta, amit talált, azt mondta, kisfiam minden ember undorító, csak sokan letagadják, ezt Tiki szégyellte a többiek előtt, de nekem sokszor mondta, milyen vicces a Prolimama. Így neveztük el, ami megkönnyítette a közös életünket, ráadásul Tiki találta ki, én rávágtam, sajnos stimmel, öregem, hát ebben maradtunk.

Nem forszíroztam a dolgot, ő sem mondta, hogy mi van az úrlakó őseimmel, akik templomba járnak, engem ministrálásra köteleznek, és művészfilmeket, örült festőművészeket meg alkoholista írókat zúdítanak a gyerekkoromra minden elképzelhető formában és változatban. Tiki szívesen ücsörgött a nappalinkban, ahol rengeteg festmény és régi bútor sűrítette a levegőt, kedvence a régi falióra volt, és minden alkalommal el kellett mesélnem a történetét. Nagypám négy tyúkért és egy kakasért cserébe szerezte meg

egy csepeli hagyatékavadásztól, a bátyám pedig hároméves korában jött rá, hogy Bársonyszilva bent él az óralap mögött, csak esténként jön elő, esetleg ha meghallja a cselló hangját, tudniillik minden kultúr család nappalijában hever egy ilyesmi hangszer. Bársonyszilva utána meghalt, csak Marci látta őt életében, holttestét pedig nagy műgonddal vitte ki öklébe szorítva a kerti állattemetőbe. Tikivel megállapodtunk, hogy bordó színű lehetett az angyalka, és biztosan Isten állata volt, hernyóhoz hasonló, zöld mintás szépség. Apát is szívesen hallgatta Tiki, mert gyakran mesélt Rembrandt festményeiről vagy El Grecóról, akinek annyit jelent a neve, 'a görög', közben én Tiki pólóját ráncigáltam, hogy apám ne vegye észre, focizni gyorsan, gyere, lógjunk meg, ilyeneket suttoztam. Persze nem csoda, hogy tetszett neki, mert az ő apja még a kórházban sem volt bent, mikor Tiki megszületett.

Ő a Deliága Gyuri, gyönyörű ember, arisztokrata vonásokkal, ezt Tiki erősen hangsúlyozta, meg a hullámos haját, és a kerekeket a fejében, amikből több volt neki a kelleténél. Örökké machinált, vagyont szerzett és eladósodott, mindenben a legjobb és legrosszabb egyszerre, egyszerűen kiszámíthatatlan. A rendszerváltáskor szedte meg magát először, oda-vissza járt repülővel, és váltotta a márkát, keletről nyugatra és fordítva, persze mindent fejben számolt. Humán vagyok,

mert szarok, és reál, mert Madrid, így mondta Tiki szerint. Tiki egyébként párszor látta összesen, akkor is postásként, apaként vagy anyád régi barátjaként mutatkozott be. Amellett, hogy művelt és rafinált, kellően gátlástalan volt, ráadásként sportoló is, virtuóz pingpongozó, idős kamaszként még az olimpia is szóba jöhetett volna, de leitta magát a selejtezők előtt, aztán neki állt feljebb, hogy a korrupt zsidó versenybizottság nem érti a magyarok bánatát, fasza az egészbe. Ezt Deliága Ottóbától örökölte, aki Tiki nagyapja, hobbivadász gigerli öreg, és több milliója van, mint foga, de ezt mindig gondosan tagadta.

Ottóbá Budán élt, és évente néhány alkalommal a szigorúan vadászathoz használt terepjárójával jelent meg Kőbányán, Tikiék háza előtt. Tiki ilyenkor azonnal tudta, baj van, a szobájából megismerte az autó hangját, ideges lett, nyitott szekrénye előtt felhúzta katonazöld nadrágját, majd a hozzá tartozó gombos felsőrészt, amiket a nagyapjától kapott, mert az öreg ragaszkodik a formásokhoz. Eltelt pár perc, mire Ottóbá kikászálódott a drága, de mocskos kocsijából, és mivel Tiki mamája mindig nyitva hagyta a panelkonyha ablakát, Ottóbának pedig erős hangja volt, Tiki a szomszéd szobából hallotta:

– Tiki, mi van veled? Tiki, bazdmeg!

A jó Prolimama már bent is volt Tiki szobájában, kötényébe törölgette a kezét, mintha ebédet főzött volna éppen, és sopánkodó hangján mondta Tikinek:

– Kisfiam, szedd össze magad, ugye jól fogsz viselkedni, tudod, hogy az a drága ember menyire szeret vadra löni, és ez nagy megtiszteltetés, Tiki, hogy vele mehatsz, légy jó fiú, ne csinálj semmi marhaságot.

– De én utálok az egészet, mama.

– Ezt meg ne halljam még egyszer, kisfiam, más gyerek a fél karját odaadná egy tisztességes vadászatért, hát hogy a hálátlan fenébe vagy te ilyen hülye.

Tiki pedig végül feltette kis vadászsapkáját is, ami sokkal rondább volt, mint Ottóbáé, és nagy madártoll sem volt rajta, úgy festett benne, mint a régi katonaiskolák tanulói, ezt pedig igazán gyűlölte. Óvatos léptekkel sétált le a harmadik emeletről, motyogott maga elé, kezit csókolom, Ottó papa, jó napot, vadászok vadásza, sok halott állatot kívánok. Mire leért a kocsni elé, Ottóbá persze kivette az egyik puskáját a csomagtartóból, lazán tartotta az oldala mellett, és szúrós szemmel figyelte, ahogy félszegen megáll előtte.

– Szevasz, király – mondta Ottóbá, és már öt méter távolságból nyújtotta a jobb kezét Tiki felé, aki szép lassan odament, és elfogadta a kézfogást,

legalább nem szorongatta meg nagyon, gondolta magában, Ottóbának finom, nőies keze volt.

– Nem is köszönsz, hülyegyerek? – ehhez szigorú arcot vágott, mire Tiki elsuttogott egy jó napotot, és akkor megint:

– Szevasz, király.

És újra kézfogás. Ha Ottóbá jó napot fogott ki, akár harmincszor is kezet kellett fogni vele, én ezt nagyon élveztem, és számoltam, hülyét vagy királyt mond-e többször, de Tiki valószínűleg túl volt a tízezredik kézfogáson és a hatezredik hülyegyereken, úgyhogy szívből utálta a rituálét. Az autóban nem sokat beszéltek, Tiki nézett maga elé, Ottóbá pedig fütyült, többnyire az Erdély-indulót vagy a „Régi mániám...”-ot, persze a „...tankkal végigmenni Románián” verzióban. Tiki sosem tudta, merre mennek, csak azt számolta, Budapestet elhagyva hány benzinkút mellett hajtának el, és ha ez több lett, mint négy, akkor már nagyon unta az egészet. Ottóbának mindenhol voltak vadász ismerősei, akik többnyire kis faházakban szállásolták el őket, de előfordult, hogy egyből vadászleshez hajtottak, és Ottóbá olyankor nem is aludt, persze ivott egy keveset, legalábbis így mondta, de Tiki gyanakodott, hogy az üveg borocska álnéven futó sárszín kulacsban egészen más van. Ottóbá időnként meg is kínálta a borocskából, de Tiki egyetlen alkalmat kivéve

soha nem kért belőle, akkor Ottóbá gyorsan elrántotta előle a kulacsot, hülyegyerek.

Az igazi pokolélmény csak a vadászlesen kezdődött Tiki számára, nagyapja közel simult hozzá fektében, mert lőni ugye szigorúan fekvve, mint a háborúban, ehhez Ottóbá külön vadászlest csinált néhány kollégával, és Tiki volt a támaszték a célzáshoz, én lekapom a sok rohadékot, ez ment órákon keresztül. Tikinek is kellett lőnie, pedig sajnálta az állatokat, főleg az őzeket, elképzelte, hogy fordítva vadásznak, az őzek a nagyapjára, és az őzsutát is látta, aki nagyon rosszul érzi magát. Ha most meglátná, azért lelőné, hogy az öregnek jó legyen, mert Ottóbá annyira szeret vadászni, és fontos neki a fegyver közelsége, az anyja hangját hallotta a fülében. Erről pedig eszébe jutott egy délután, mikor zuhogó esőben indult a parkba focizni, és Prolimama ráparancsolta a gumicsizmát, amiben köztudottan lehetetlen futballozni, és meccs közben gúnyolta valaki. Erős cigányfiú volt, akkoriban rettegni kellett a cigányoktól, máshogy csillogott a szemük, nyúzottak voltak és gyakran büdösek, Feri, aki a legerősebb fiú az osztályban, ezzel a puskával szétlőné az agyát az ilyen kötözködőnek, hogy tanuljon belőle. Tiki óvatosan gondolt az ilyesmire. Ottóbá időnként felnyögött, hogy éhes, és szárított marhacsipszet vett elő a bőrtáskájából, Tiki már a szagától is

rosszul lett, míg az öreg falatozott, ő bámult ki a vadászleszből, így mondta magában, ha neki ez a heppje, én itt leszek, persze nincsen választásom. Ottóbának néhány óra fekvés után már elviselhetetlen szaga volt, Tiki arra gondolt, vajon a családi sírboltban is egymás mellett kell-e feküdni, mert akkor ő sosem hal meg. Hogyha a halálról beszélt, bár nem tudtam, miért csinál ilyet, Tiki gyakran zavarba jött.

– Ha Ottóbával a kriptában összezárnak, esküszöm, felkötöm magam.

Én jót nevettem ezen, pedig éreztem, komoly dologról van szó, és Tiki ilyeneket mondott:

– Öregem, itt nem lehet úgy meghalni, mint máshol a világon, ahogy az indiánok lefekszenek a fűbe, vagy a négerek összedőlnek a homokon. Mondjuk a hal finneknél még rosszabb lehet, cöh – köpött egyet –, fáradt Helsink.

Nem szerettük a finneket, ahogy egyetlen skandináv ország lakóit sem, mert rém gyenge a focijuk, a vikingek helyett pedig sokkal inkább a huszárok, a lovagok vagy az indiánok érdekeltek akkoriban. A baltás gyilkolást erős túlzásnak éreztük.

– Menj a faszba, Tiki – mondtam neki, de ma már nemigen beszélek így.

Tikit délelőttre vitte haza Ottóbá, de nem ment el a házukig a nagy forgalom, meg a gyorsabb hazajutás érdekében, szevasz, király, hús

perc sétányira kitette valahol Kőbányán. Mikor Tiki már egyedül bóklászott hazafelé a kiskatonajelmezében, gondolkodott, mégis milyen lesz abban a kriptában, azért akármit nem vállalok be a nagyfater kedvéért, közben macskákat ijesztgetett az utcán. Ilyenkor még napokig hallotta a fejében Ottóbá hangját, nemhogy az utolsó parola után pár perccel, látod, Tiki, ilyenek a nők is, mint a macska. Kiskora óta mondja ezt a nagyapja, ilyenek a nők is, bizony, lefetyelik az ingyen tejet, aztán karmolnak, még nem is köszönnek. Tiki a tetőn töltött büntetései alatt órákig nézte az utcát, a sorra elhaladó nőket, onnan föntről mindegyik tetszett neki, és tényleg úgy lopakodtak, akár a macskák, gerincük kígyózott a forró aszfalton, de egyik sem nézett fel a négyemeletes tetejére, ezek nem értik az eget, gondolta Tiki. Ottóbá mindentudónak hitte magát, és gyakran zaklatta Tikit hasonlókkal.

Egyszer ott aludt náluk, Tiki még óvodás volt, és ez akkoriban többször előfordult. Tiki leskelődött a nagyapja után, már kora este volt, Ottóbá pedig a fürdőszoba egész alakos tükre előtt állt meztelenül, nézegette magát. Tiki hátulról látta, akkor még nem őszült meg Ottóbá, és a kékes szőrök úgy verték ki a testét, mint a gaz a lepukant házak falát. Tiki örült volna, ha megfordul, kileshetné Ottóbá mindenét, de nem fordult, csak a petyhüdt seggét látni, az pedig a népmese

varangyára hasonlít, aki a forró levesbe esett. Tiki egy idő után észrevette a saját arcát a tükörben, a hájak és szőrök mögül nézett ki, göndör báránka valami elmondhatatlan szörnyeteg barlangjának kapujában. Mikor nagyapja meglátta, hogy Tiki ott gubbaszt, elkacagta magát, regett a hasa, és szeszszag áradt szét a szobában, aranyfoga megcsillant a panelfürdő szűk lámpafényében, mire vagy kíváncsi, kicsi Tiki, kis hülye.

– Leskelődsz, mint zsidógyerek a lacikonyhán, mi? Hülyegyerek.

Ottóbá utálta a zsidókat, és csak rájuk tudott igazán haragudni, ezt ő maga mondta, ez az egyetlen bűnöm, barnát köpött, hogy rohadjon meg az összes, de a zsidó nők azért szépek, állítólag volt is egy szerelme még katonakorában, úgy döntött, nem vesződik, egy élet betörni az ilyen szélfúttá népséget.

– Üt, harap a zsidó asszony a félfaszú férje helyett is, figyelsz rám, kis Tiki?!

Péntek reggel nem kellett hazudnom Palinak, miért megyünk korábban iskolába, mert magas láza volt, és otthon maradt, de az 1-es villamos vonalán baleset történt, már majdnem nyolc volt, mire beestem a gimnáziumba.

Ahogy gyakran megtörtént velem, bár nem éreztem elég jónak a fogalmazásomat, arra számítottam, Kenéz Úr majd eldobja tőle az agyát,

ez aztán a stílus, Erdős, szóval büszkén szorongattam kezemben az ötoldalmi szöveget. Mondtam magamban, mi van, Kenéz, nyári idillre, meg életem karácsonyi ajándékára számítottál, aztán megkapod a kőbányai western pálutcait, te gyilkos. Reméltem, nem akarja előttem elolvasni, átadom neki, aztán gyorsan lelépek, le vannak tudva a vicces leveleim, meg a kitört ablak az osztályteremben, kezdjen a fogalmazással, amit csak akar, adja ki a saját nevén, és gazdagodjon meg belőle, vegyen új tévét a családnak, és nézzék a Vágó Istvánt. Persze sejtettem, lesznek részek, amik nem tetszenek majd a sárgaarcúnak, egy keresztény ne cigányozzon, és különben is, milyen ember maga, hogy elsőben gyönyörködik a tanárnőjében, egyáltalán ki ez az Anikó néni, de nem igazán érdekelt, mit gondol rólam: a cigány az cigány, Anikó néni pedig szent, a javát bele sem írtam, gyíkfaló. Aztán mégis, minden igyekezetem ellenére azonnal Trufa voltam, ahogy belenéz a palantírba, és Szauron elviselhetetlen pillantásától összecsuklik, mikor Kenéz alakját megláttam a tanári előtt. Amint beléptem a folyosóra, már a szemembe nézett, ez honnan tudta, hogy most jövök, vagy mióta néz meredten a pillanatra várva, és egyre lassabb léptekkel csoszogtam felé, ahogy BL-döntőben a tizenegyes ponthoz szokás, előtte három méterrel pedig egyszerűen lebénult a testem, és megálltam.

– Szép napot, Erdős úr.

Legalább köszönt, áldozatára váró grizzly medve mosolyog így a mókusokra, akik muszájból elfogadták a vacsorameghívást. Motyogtam valamit, és már mentem is utána a minden mindegy megnyugtató erejével, rá sem néztem a háborús hősökre, kik ezek hozzám képest, a golyó gyorsan öl, barátaim, megint ott ültem, velem szemben Kenéz Úr, újra és véglegesen kiérdemelve a Fürkész nevet. Tekintete cseppet sem tekintélyes, még félelmetes sem igazán, értetlenkedve hunyorogtam a két ideges árokba, szempilláimat jól összehúzza, közben Kenéz jobb keze nyújtva, tenyerével a plafon felé fordítva, ez biztos, hogy nem fog harmincszor kezét fogni velem, és új tévé sem lesz, itt, előttem olvassa végig, és tépi szét az egészet. Ültem, két öklöm ronggyá rohadt a zsebemben, ezt is Apától tudom, de ő csak tartotta a tenyerét, és sok időbe telt, mire rájöttem, mit akar. A fogalmazás is a zsebemben volt, bárcsak hagytam volna a táskában, hazudhatnék, elnézést, de nem írtam meg, Kenéz Úr, legalább nyernék pár percet, de nem lehetett tovább húzni a dolgot. Re-megett a papír a levegőben, Kenéz pedig lecsapott rá, már olvasta is, ötvenhatos filmekben olvassák így a jelentéseket, ujjait nyálazta lapozásnál, ki-fejezéstelen arccal meredt a szavakra, nagyon lassan csinálta az egészet, időnként felsandítottam

a tábla fölött lévő órára, már negyed kilenc volt, Istenem, kezedbe ajánlom lelkemet.

– Renczés Tanárnő szimata nem hazudik, Erdős úr, magának kiváló érzéke van a szavak csűr-csavarásához.

Ilyen szó nincs, Kenéz, akarom mondani, Fürkész, lehetsz a Hízeltgő is, hogyha játszani akarsz, de lehetőleg engem kímélj meg a baromságaidtól.

– Legjobb élménynek kissé egyszerű, mintha nem vette volna elég komolyan a feladatot. Csak megfordult nyári táborokban vagy efféle. Maga katolikus, Erdős. Húsvéti locsolkodás, szenteste?

– Ez a legkedvesebb emlékem, Tanár Úr.

– Ha ez, hát ez, nincs mit tenni. Mindenesetre ezt most elfogadom, vegyük úgy, feloldoztam magát a bűnei alól.

Azt hittem, elájulok, ha te megbocsáthatod a bűnöket, Kenéz, akkor megyek szamarat áldozni a sátánnak.

– Kérem, Erdős úr, vigyázzon magára, és ne essen túlzásokba. A diákcsíny diákcsíny, de ez jellemhiba. Eredjen szépen órára, és köszönje meg, hogy aggódunk magáért.

– Köszönöm, Tanár Úr.

– És még valami, Erdős. Az Isten mentsen meg ettől, de ha úgy alakul, várom a folytatást a kis Tiki barátjáról.

Már mentem is kifelé, ki a világból, az első óra végére biztos nem megyek be, sétálok három kilométert a folyosókon, az alagsorban, hogy Kenézt elkerüljem, Tikit ne vedd a szádra, te grizzly, abból a mókusból nem eszel, és akkor vettem észre, hogy a fogalmazásom ott maradt az asztalon, tartsd meg Kenéz, legyél boldog, te vadállat.

November közepe volt, mikor újra iskolába mentem, mert októberben felszúrták az arcüregem, három hétig otthon gombfociztam magammal, vagy fifáztam, eleinte ebédre is csak vaníliapudingot ettem és madártejet, se trombitálnom, se ministrálnom nem kellett, így egész elviselhető az élet. A Fradi miatt persze egyre többet aggódtam, ahogy az lenni szokott a szezon sűrűjében, az utolsó őszi fordulóban nullnulláztunk Nyíregyházán a Baktalórántháza ellen, Marci majdnem kiugrott az ablakon, olyan ideges volt.

Mikor visszamentem a gimibe, már az első napon éreztem, nem stimmel valami, beszélőgattak az osztálytársaim, na, hogy vagy, nagybeteg, leszúrták a malacot, én pedig kezdtem nagyon bepöccenni. Másnap volt tesióránk, nem állhattam volna be focizni a betegség miatt, de ez volt az egyetlen tűrhető program az iskolában, úgyhogy nem érdekelt Réti doktor úr tiltása. Természetesen a gyengébb csapatba kerültem, mert a jónak nem nevezhető, de nem is teljesen két

ballábas fiúk osztottak csapatot, a leszúrt malac pedig nem kellett nekik, szóval dagadt vagy tragikusan férfiatlan srácokkal játszottam együtt. A téli szezon mindig feküdt a játékomnak, óriási formában futballoztam, négy rúgott góllal sikerült is döntetlenre hoznom a meccset az utolsó percre. Akkor valamelyik félvak belespiccelt a labdába, én ráfutottam, elfektettem két védőt, és mikor a kapu torkában lövésre lendítettem a lábam, az egyik fő gúnyoló úri gyerek beletaposott a térdhajlatomba, ami kegyetlenül tud fájni, de ezzel mit sem törődve felpattantam, a labdát pedig a hetes vonalra helyeztem, nagy tét alatt sosem hibázok büntetőt. Lihegtem a sprint után, de mosolyogni még maradt erőm, elkaptam a nagypofájú disznókat, egyedül győztem le őket, ahogy Zidane kilencvennyolcban a brazilokat, belövöm, és 5-4 ide.

– Mit akarsz, vadmalac? Ezért nem jár büntető.

Négyen álltak körülöttem, a főkolompos beszélt, aki belém rúgott, de nem hallottam, mit mond, csak a tenyérbe mászó fejét láttam, a vér ellepte a fületem, arcomat, agyamat, már ütöttem a fejét, a többiek szétrebbentek, és, gondolom, a tesitanárhoz rohantak, mert a röplabdás óriás szedett le a srácról, akinek addigra összevissza vertem ököllel az arcát. Karomnál fogva ráncigált az öltözők felé, aztán benyomta a fejemet a csap alá, jó egy percig zúgott a hideg víz

a tarkómra, ami nagyon jólesett. Aztán leszidott, üvöltözött velem, megőrültem, vagy mi a fene bajom van, az ember pár percre kint hagy minket az udvaron, és ez lesz, azonnal beszél az osztályfőnökömmel, ebből intó is lehet, ne aggódjak, de én már csak Kenéz fürkésző szemét láttam magam előtt, pedig azt az egyet akartam elkerülni.

– Ez nagyon komoly ügy, Erdős. Annak a gyereknek az apja bent ül az igazgatótanácsban. Normális maga? Én azt hittem, maga egy kultúrált fiatalember. Mi legyen magával? Csak nem akarja, hogy kirúgják.

Dehogynem, mondtam magamban, csak Anya meg Apa ne tudná meg, hogyha világgá mernék menni, most azonnal felállnék, ebben a tetves pillanatban, értem te ne aggódj, Kenéz.

– Az igazgató úr előtt elsimítom az ügyet. Persze tőle is bocsánatot kell kérnie, ahogy az osztálytársától. Kap egy osztályfőnöki figyelmeztetést. Szerencséje, hogy az ablaktörésnél nem kapott, most nagy bajban lenne.

Úgy beszélt a sárga Kenéz, ahogy az uzsorásokat képzei az ember, most kihúzlak a szarból, barátocskám, de ez neked még nagyon sokba fog kerülni, egyáltalán nem éreztem jobban magam attól, hogy egy bűnöző lelkű osztályfőnök megment az azonnali haláltól.

– Fizikai agresszió egy diáktársa ellen. Ajjaj, Erdős. Ez nem holmi fenyegető üzenet, pedig

az sem akármilyen. Úgy tudtam, szeret futballozni. Miért nem a lábát használja?

Legközelebb a lábamat fogom használni, Kenéz, afelől megnyugodhatsz, hidd el nekem, a koponyának addig jó, amíg csak ütik, ezt Feri barátom is elmesélné neked, ha itt lenne.

– Újra együtt és újra itt, el sem hiszem, Erdős. Egy hiba nem hiba, na de ez. Megbeszéltük a múltkor vagy nem beszéltük meg? Miért nem tartja magát az utasításokhoz. Ez nem az az intézmény, Erdős úr.

Mindvégig magam elé bámultam, az asztal lapját néztem, a fa különös mintákat mutatott, egy faun arcát láttam, meg egy fél tehenet, és egy idő után már nem figyeltem Kenéz szavaira, csak arra tudtam gondolni, milyen lett volna berúgni a büntetőt, vagy ha itt lett volna Feri, biztosan kitalál valami okosabb megoldást, aztán csak a szobámra gondoltam, hogy milyen jó lesz innen hazamenni, gróf Széchenyi kicsinyített mása vagy egy Kelet-Európa-kupa gombfociban majd úgymint helyre lesz.

- Figyel maga, Erdős?
- Igenis, Tanár Úr.
- Na, akkor menjen a szemem elől, ne is lássam, és nagyon szégyellje magát.
- Igenis, Tanár Úr.

Éppen hogy botorkálni tudtam az ajtó felé, mert foci után remegnek a térdeim, és a verekedés

okozta idegesség sem hagyott nyugodni, már majdnem átléptem a küszöböt, mikor Kenéz Úr utánam szólt:

– És várom a kis Tiki folytatását, ugye. Így beszéltük meg. Ugyanúgy péntekre, lassan mindketten megszokjuk.

Menj te a fenébe, kalandkoldus Fürkész. Tudtam, hogy folytatom a történetet.

II.

Negyedik osztályra bekerültem az iskolacsapatba, ahová Balázsbá, a tornatanárunk vagy Tiki mint csapatkapitány hívott meg játékosokat. Harmadik utáni nyáron sokat nőttem, és mivel Apa minden vasárnap két lábbal rúgatott minket a parkban, mert olvasta a Sztár Sportban, hogy Beckham faterja is így csinálta, addigra megtanultam jobbal is lőni, egészen használható játékos vált belőlem – persze tudtam, hogy Tiki válogatott be a keretbe, és nem feltétlenül ezért. Hajtottam, mint az őrült, kergettem a labdát, de nem sok érzékem van a focihoz, ösztönös zseni talán csak Tiki meg Feri volt a csapatban, azért kétoldali szélső cserének csak bekerültem. Ha vezettünk, olyankor intett Balázsbá, gyereink, Erdős, mutasd meg, mit tudsz, én pedig rohantam, ahogy bírtam, bele-rúgtam mindenkibe, aki szembe jött. A kerületi tornákon többnyire dobogós helyen volt az alsós csapatunk, negyedik osztályosok és a kisebbek, de legalább tíz éve nem hoztak aranyat a Harmatnak. Abban az évben pedig három ponttal vezettük a Mádi utca előtt a tabellát, csak két meccs volt hátra, és az első épp a Mádi ellen. Ha megnyer-

jük a meccset, bajnokok vagyunk. A Mádiba csupa nagydarab fiú járt, legalábbis a csapatuk alapján nagyon úgy nézett ki, agresszív, tahó banda, évek óta a kerület bajnokai. A meccs előtt Tiki odalépett hozzám, és azt mondta:

– Vili, ha ezt elrontjuk, soha semmi nem fog sikerülni.

Nem tudtam, mire gondol, de az egész csapat Tikitől várta a megváltást, bár a nagy tornákon mindig védőt játszott, onnan szervezte a csapatot, elegáns volt és magabiztos.

– Tiki, nyomjad le őket.

Ennyit tudtam mondani, Tiki pedig majdnem elmosolyodott, de egyből komor lett az arca, betúrta a mezét a rövidgatyába, és a pályára szaladt. Kegyetlenül jól játszott a Mádi, az utolsó percg mégis bírtuk velük a tempót, mert Feri bebirkózott egy gólt, ütközésben egyedül ő tudta velük felvenni a versenyt, egy óriás volt a pályán. Egy-egyre álltunk, én nagyjából öt perccel a vége előtt álltam be, addig Tiki hátul mindent elsőprően tisztázta a helyzeteket, úgy küzdött, mint egy oroszán, letűrt zoknival és lazán felvett cipőben, mindig mondta, zavarja a játékban, ha be van kötve. Az utolsó percben majdnem spárgázott, úgy akasztott meg egy támadást, és sprintelni kezdett a labdával, én ezt már ismertem, ilyenkor Tiki már nem nézett se jobbra, se balra, lobogott a haja, el-

lenállhatatlanul kapura tört, a hatos magasságából pedig a hosszú alsóba gurította a labdát. Jött a sípszó, ő pedig szaladt tovább, át a távolugró gödörön, fel az iskola lépcsőjén, csak ott fordult meg magasba emelt kézzel, mi rohantunk utána, bajnokcsapat, Tiki, Tiki, Tiki. Nem szeretett utána erről beszélni, hónapokkal később is felhoztam:

– Emlékszel, Tiki, a Mádi ellenire?

Ő legyintett, hol van ez még a nagyoktól, én pedig hiába győzködtem, hogy Apa szerint is tiszta Beckenbauer. Ugyanígy volt a futással is. Egy évvel később értem el először helyezést a mezein, ötödik lettem, ami nagy szó volt Kőbányán, nekem pláne, mert iskolán belül is csak egyszer voltam dobogós. Tiki addigra nyert pár mezeit, egyéniben és csapatban is, de ez különleges volt. A Sportligetben volt a verseny, kétezer méter síkfutás, én Apa tanácsa szerint az élbolyhoz próbáltam tapadni, az elején ne fusd szét magad, Vili, ezt mondogattam magamban, és ezerötig egész jól sikerült, akkor viszont Tiki megszökött. Én rohantam tovább a többiekkel, a lelkemet kihajtottam azért az ötödik helyért, de az utolsó ötszázon már csak Tikit figyeltem. Megvadult lovakat képzelek ilyennek, Tiki otthagyt mindenkit, láttam még a platán fasorba fordulva az arcát, futott az öreg fák között, magasra emelve térdeit, a megvadult lovakban van valami ijesztő, és Tiki egyszerűen lerázta őket.

Őrjöngött a közönség, mikor beért, még a mádis, meg más szülők is, óriási futás volt öregem, gratuláltak neki, ő pedig szelíden tolt félre mindenkit, és csak a dobogó tetején láttam legközelebb.

Tiki néha nagyon dühös tudott lenni. Az osztályunkba járt Bobi, egy Honvéd-drukker duci srác, foci közben ő volt a helybecsatár, ezt ő találta ki magának, elől állt, ha felé jött a labda, fordulásból kapura tűzte, és nem is lőtt olyan rosszul. Persze mindenki bántotta, bobifej zsírfej, meg ilyenek, de nekem a padtársam volt, úgyhogy elég hamar megszerettük egymást. Tiki nem nagyon beszélt vele, rajtam és Ferin kívül mással sem igazán, de Ferivel is csak a fociról, a sulicsapatról. Az öltözőbe mentünk le éppen, ahonnan ijesztő hangok jöttek, aztán egy csattanás, és Bobit találtuk az ajtó előtt, sírva magyarázta, bent van a Tokody egyik haverja, és majdnem letépte a fülét meg a mellbimbóit, lépjünk le innen. Tiki állati mérges lett, furcsamód mégis kisimult az arca, és a jobb talpával berúgta az ajtót.

– Takarodj innen, Tokody haverja, vagy enged be a kisebbeket is!

Az első ránézésre gladiátornak vagy hegyi népek szörnyszülöttének tűnő srác egyedül ült az egyik öltözőpadon, egy szál alsógatyában zselézte a haját, de erre hozzávágta a fésűt Tikihez.

– Mert különben mi lesz, patkány?

Tiki meg se moccan, úgy mondta kíméletlen hangon:

– Különben ledarállak, öregem.

A srác pedig erre várt, már Tiki nyakát szorongatta, aki keményen állta a sarat, és iszonyat ereje volt Tokody haverjának, de Tikit nem tudta lenyomni. A hangzavarra odajött Rácz Tanárnő, a Harmat földrajztanára, csontos kezeivel szétválasztotta őket, vége a mókának, fiúk, de én láttam, ez baromira nem móka volt, meg is látszik abból, hogy Tokody bandája onnantól fogva Darálónak hívta Tikit. Előre köszöntek neki a folyosón, szevasz, Daráló, és ezt mindketten nagyon utáltuk, de valami biztonságot jelentett az osztályunknak, jól sült el a dolog.

Tiki az ilyesmiről otthon sem beszélt, úgy kellett elmondanom a mamájának, milyen sportember vagy mekkora hős a fia, ilyenkor Tiki arrébb ment, és napokig meg volt sértődve, miért fárasztom a családját, ez úgysem érdekkel senkit. Na, a vébégyőzelem, az már valami lenne.

Ahogy leírtam az utolsó szót, azt gondoltam, Vili, ez szépre sikerült, Kenéz talán beéri ennyivel, már tudja, milyen volt Tiki, tudja, hogyan futott, és védte meg az alsóbbrendűeket, lassan leszállhat rólunk. A fogmosást ellógtam, és lefeküdtem aludni, de az agyam tovább kattogott, Tiki nem sportoló volt, nem is hős, így egyáltalán nem tiszta a kép, és rengeteg dolog jutott eszembe.

Tikire néha rájött az ötperc, és az apját kerestük az utcán, mire ötödikesek lettünk, már három éve nem látta, lassan biztos újra eljön, ráadásul akárhogy kinézhet, talán szétitta az arcát, vagy megkopaszodott. Én próbáltam leállítani, de hajthatatlan volt, kocsmák környékén bókászunk, csöveseket lestünk meg az Éles saroknál, hátha ő az, nézd a hullámot a hajában, egyszer még meg is kérdezett egy nagyivót, aki a Sörgyár melletti sörözőből jött ki hajszálcsíkos öltönyben, nem tesz ismerni Deliága Györgyöt, takarodj, kölyök, nem a postás vagyok. Legfeljebb egy délutánig tartott a lelkesedése, mikor századszorra mondtam neki, hogy az apja Lisszabonból küldött utoljára lapot, annak is legalább egy éve, szóval nem hiszem, hogy itt van, ő elszégyellte magát, és hazafutott, ilyenkor nem lehetett vele beszélni. Máskor meg boldogan vett elő egy barcelonai képeslapot a mellékelt fotóval, apja egy barna hajú nő mellett áll a tenger partján, átölelik egymást, és lobog a hajuk, körülbelül három éve írta, hogy szereti ezt a lányt, a nevét nem küldte el, Tiki pedig mosolygott, hogyha születne egy babájuk, húsz év múlva találkozna a testvérével a vébé-döntőben, remek spanyol középpályás lenne, apja pedig ott ülne a díszpáholyban, és persze mi nyernénk. Azt mondta, biztos nekem is szerezne jegyet.

Hatodikban Tiki eljött velünk a 301-es parcellába, mert Apával mindig odamentünk október 23-án, neki pedig aznap semmi dolga nem volt. Hátralátunk az erdőben, a hosszú avaros úton, ez állattemető volt, fiúk, mondta Apa, mi meg egyből Bársonyszilvára gondoltunk, ide kellett volna temetni, és Nagy Imrét is újra eltemették, szóval mindenki megérdemelne egy ilyen szép helyet, aztán nem lett semmi az egészből. Apa sok mindent mondott a forradalomról, ő akkor kisfiú volt, ministrálásból hazafelé találkoztak egy tankkal, és rájuk fordult az ágyú csöve, de egy orosz katona nevetve integetett aztán, meg hogy Mansfeld Péter alig volt nálunk idősebb, mi persze azon tanakodtunk, vajon kimennénk-e harcolni, és Tiki úgy döntött, hogy mindenképpen. Maradjanak otthon a húgyagyúak. Marci és Pali felsorolták az aradi vértanúkat, meg az Aranycsapatot, én Török Ignácot, Lázár Vilmost és Zakariást mindig kihagyom, Tikinek viszont annyira tetszett az egész, hogy még aznap délután mindet megtanulta. Apa ilyenkor azt mondta, a Tiki az Tiki, úgy megy az agya, mint forró kés a vajban, ez persze állatira tetszett neki.

Tiki néha vasárnap is eljött, olyankor már kilenc előtt a templomban volt, a zsolozsma végére ért oda, de ő is ünneplőben, ahogy nekünk kellett misére járni. Beállt ministrálni, mert ő is katolikusnak lett keresztelve, mellette én is nagyon

figyeltem, ünnepélyesen vittük a kelyhet az oltárra, és együtt mentünk perselyezni, ez pedig igazán jó volt, mert Marcival, ha ketten voltunk, végig unatkoztam, a Fradiról sugdolóztunk, és Marci hangosan szipogott. A kőbányai lengyel templomba járunk Apa miatt, mert az van a legközelebb, ott pedig lengyelül olvasnak fel lengyel papok a misén, lengyel szentek képeivel van tele a fal, és az oltárkép is állati vicces, mert kicsit négernek tűnik rajta Mária és a Kisjézus, de Tikivel megbeszéltük, hogy azért elég szépek. Leszek atya, a szikár varsói szerzetes mindig megdicsérte Tikit a mise után, jo, nágyon jo, így mondta, és a homlokára keresztet rajzolt a hüvelykujjával, Tiki közben kihúzta magát, aztán boldogan szaladtunk focizni. Mise után átöltöztünk, a parkban pedig először futás volt, három négyszázas kör időre, aztán Apa hazament vasárnapi műsorokat nézni a tévében, mi meg elkezdtük végre a futballt. Ebédre mentünk haza, és Anya mindig velőscsontot csinált, ha tudta, hogy jön Tiki, egyél csak, Tiki, ő pedig nevetett, köszönöm, Erdős mama, pedig senki nem hívta mamának az anyukámat. Ebéd után minden vasárnap sütemény van nálunk, azután gombfociztunk, és Tikinek egyre rosszabb lett a kedve, nem szerette a vasárnap délutánokat, egészen szomorú volt, mikor haza kellett indulnia.

Karácsonykor Tiki nem jöhetett át hozzánk. Ottóbá százévesnek tűnő, vajszerű öltönyében már kora reggel megjelent a házuk előtt, magas kalapjában úgy festett, mint a lecsúszott angol nemesek, és mivel a hideg miatt már nem volt nyitva a konyhaablak Prolimamánál, a kapucsengőbe kiabált:

– Kipakolás, kis Tiki!

Ilyenkor Tiki kíváncsian sétált le az autóhoz, ami hál' istennek nem a vadáskocsi volt, mi minden jön ki a csomagtartóból, mit hozott Ottó papa a családnak.

– Kíváncsi vagy, mi, király? – Kézfogás. – Megjött a Jézuska – ezt énekelve mondta, és kinyitotta a csomagtartót.

– Leadtam rólad odafönt a jelentéseket, küldtek azért ezt-azt, nem vagy te hülyegyerek – és újra kézfogás.

Aranyszínű csomagolópapírral borított kisebb-nagyobb dobozok, pár üveg alkohol és az elmaradhatatlan, piros csíkos ételes szatyor a piacról. Mindig hármasan ünnepelték a karácsonyt, az asztalon volt egy kis fa színes égősorral, amit Tiki szégyellt előttem, mert nekünk mindig plafonig ért a karácsonyfánk, arany és bordó volt, mint a mesekönyvekben, ők azt a kicsit állták körül. Prolimama már ebédidőben részeg volt, mert Ottóbá konyakot hozott neki, azt nagyon kedvelem, Ottó papa, hát micsoda úriember nagyapád

van neked, Tiki, egyszerűen csodálatos. Azt hiszem, ez a család, kicsikém, ilyeneket mondott, Tiki persze majd' megőrült az egésztől, jaj, kisdrágám, épphogy egy kortyot ittam. Ottóbá vacsorának nagy befőttesüvegben piaci halászlét hozott, mellé kis papírtálcán krémest, Tikinek pedig sült kolbászt, mert az volt a kedvence.

– Kolbászt eszel karácsonykor, király? Na, bumm. Nem tudod te, mi a jó, apád rendesen adna neked ezért, hű, annak milyen piszkosul gyors keze van – mondta Ottóbá. – Mit válogatsz, király?

– Nem válogatok, Ottó papa, de ez a kedvencem.

– Ja, a kedvenced, az más. Hülyegyerek tudja, mit eszik.

Utána kézfogás. Az ajándékozást mindig várta Tiki, bár Ottóbá új parfümjeit végigszagolni baromi undorító volt, ez aztán illat, kicsi, dőlnek rá a legyek, elhiheted, és kacsintott, de Tiki mindig kapott focilabdát, gombfocit, Ottóbától pénzt, el ne költsd, király, kiskorában plüssmedvét vagy játék fegyvert, és ez igazán jó volt. Este hatkor Ottóbá a szoba közepére állt egy pohár barna sörrel a kezében, és felkiáltott:

– Krisztus!

Ezt Tiki sosem értette, miért nem Jézust ordít, ráadásul hosszan, erőlyesen húzta az i hangot, szarvasok bögnek így, ha bepipulnak párzás előtt, állati ijesztő volt. Aztán:

– Megszületett!

Ezt már Tiki is üvöltötte Ottóbával, beugrott neki a korábbi évekből, de az öreg leintette, hogy most csend van, kis Tiki, feltartotta a mutatóujját, és kikerekedett szemmel azt mondta:

– Feltámadásra született.

Tiki mamája nevetett, ujjongott, hogy az Ottó papa milyen vicces, és milyen okos ember.

– Ottó papa, ez csodálatos, jól figyelj, Tiki, a gasztronómiában, a vallásban is otthon, hálás lehetsz a Kisjézusnak, micsoda nagyapád van.

– Semmiség, aranyom, csak úgy rám ragadt a kosszal – mondta Ottóbá, és csókot adott a Proli-mama arcára, miközben mutatta a koszt is egyből, vakart valamit a füléből Tiki mamája kedvéért, akinek kedvence volt, ha Ottóbá malackodott.

Tiki nem bírta elviselni Ottóbá sör- meg parfümszagát, és hogy a nagyapja csókját mindenképpen megússza valahogy, megszökött a szobából, az ágyára feküdt, és a *Futballrajt*ot lapozgatta, aztán csak bámult ki az esti utcára, nézte, hová sietnek az emberek, haza vagy a misére, milyen kedvesek, szépek, olyanok, mint akiknek fontos dolguk akadt karácsonyeste, nekem pedig semmi dolgom, mindig ezt gondolta.

Kétezer-hat első tanítási hetében azt mondták, Tiki azért nem jött iskolába szerdán, mert csúnyán megverte a mamája, ő pedig vissza akart ütni, de nem mert, szerintem szimplán nem

akart, azt mondták, a gyűlölettől, a szégyentől olyan rosszul érezte magát, hogy aznap este elszökött otthonról, szaladt az éjszakába, míg el nem ért a vasúthoz, Kőbánya alsó vasútállomáshoz, ott pedig felment a vasúti hídra, nézte a síneket, és tanúk bizonyítják, le is mászott közéjük, hangosan szölongatta az áramot, hogy mi van, gyere elő, meg az apjával beszélt, őrvölgye vitatkozott, hogy egy okot mondjon, miért ne várja be itt lent a síneken a monori gyorsot, ő is elment Lisszabonba, Kairóba meg a világ végére, mert sajnos a Prolimama kibírhatatlan, primitív állat, őt pedig már újszülöttként is valamiféle ómen kísértette, ezt egyre biztosabban tudja, jegy volt a homlokán, hogy halott.

Nem tudtuk, pontosan mi történt, nem merem Tikihez odamenni másnap az iskolában, ő pedig rám sem nézett. Elviselhetetlen volt, mert mondani akartam neki, Tiki, ne csináld, tudod, hogy a faterod nem jön vissza, az is lehet, hogy már Mexikóban van, sajnos neki fontosabb dolgai vannak nálad, de a jó Prolimamával úgyis kibékültök, persze nem tudtam volna megvigasztalni. Tesiórán viszont Tiki lehajtott fejjel, figyelmen kívül játszott, ahogy előtte csak nagyon ritkán; egy alkalommal késett két ütemet, és Feri bokáját erősen megtaposta, azt hiszem, nem szándékosan, de Feri félreértette az egészet, s a tenyere élével csapta meg Tiki torkát kétszer egymás után,

az kegyetlenül fáj, ha valaki szakszerűen csinálja, Feri pedig életveszélyes fiú volt. Feri nem tudott gondolkodni futballozás közben, úgyhogy Tiki mamáját is elkezdte szidni, a beteg kurva anyádat, Tiki, utána egyből megbánta az egészet, de Tikit akkor nem is érdekelte, csak nézett maga elé. Később, a menzán adta vissza az egészet, míg Feri egy kancsó vízért ment a konyhás nénikhez, Tiki elvette a tányérját, és mindenki előtt belemorzsolta Feri rizsfelfújtját a spenótba, mire Feri visszaért, már síri csend volt az asztalnál. Feri az ilyenért bárkit széttépett volna, aztán ránézett Tikire, összeállt előtte a kép, egy pillanatra úgy tűnt, mintha Tiki nyakát ki akarná törni, de végül átkarolta, és mindketten röhögtek, Feri persze felfalta a spenótot így is. Anya azt mondta, mikor elmeséltem neki, mi történt otthon és a vasútnál Tikivel, hogy minek az ilyen szegény gyerekek másnap iskolába menni, én meg azt gondoltam, hová ment volna Tiki.

Tikinek volt egy kutyája, később pedig elmesélte, hogy miatta történt az egész. A házukban lakott Benkovics néni, de mi csak Mandula asszonynak szólítottuk a parókája miatt, ezért nagyon megszeretett minket, és minden húsvétkor meglocsoltuk őt is, az egész házzal együtt. Ötödik osztály őszén, miután megjött a hideg, Mandula asszony megfázott, kiderült, hogy tüdőgyulladás,

és egy hét alatt el is vitte a betegség Benkovics nénit. Voltunk nála a kórházban Tikivel, Anya befőttet meg almakompótot küldött neki, de nem örült szegény az ajándékoknak, mert aggódott Csuli miatt, mi lesz szegény tacskozóval, ha ő a mennyországba költözik. Csulival sokat játszottunk, Tiki mondta, hogy jól fejleszti a cselezőkészséget, ha vele focizunk, de feküdni, ugrálni, mindent tudott, amit egy kutya tudhat. Két nappal Mandula asszony halála előtt Tiki megígérte neki, hogy vigyázni fog Csulira, úgy bánik majd vele, mint a sajátjával, néha az erdőbe is kiviszi, hadd szaglásszon vadak után, és minden hónap elsején megfürdeti, kutyasampont masszírozva a bundájába. Benkovics néni meghalt, és Tiki hónapokon keresztül viselte Csuli gondját, a kutya időnként még az iskolába is elkísérte, mire a bejáráshoz értünk, eltűnt a panelházak között, és már hazafelé mentünk Tikivel, mikor valahogyan kiszagolt minket, ott bóklászott a környéken, és hozzánk verődött. Ha a menzán paradicsomos húsgombóc volt ebédre, nejlonzacskóban kimentettük Csulinak, mert mindketten utáltuk, ő pedig nagyon örült neki. Prolimama elfogadta lassan Csulit, eleinte csak az előszobába, később már Tikihez is bemehetett, ő pedig titokban az ágyába fektette éjszakánként, és összebújva aludtak reggelig, persze porszívózáskor Tiki ma-

mája szidta, mint a bokrot, a rohadt kutya szőre mindenütt ott van. Halála előtt Mandula asszony még azt is elárulta, hogy Csuli december másodikán született, úgyhogy megünnepeltük a születésnapját, Anya csirkefarhátból húslévest főzött neki, aztán megfürdettük, és kivittük a Sportligetbe.

Tikiék házában laktak Lippaiék, bolond házaspár a harmadikon, és Patrik bácsit nem hagyta nyugodni a kutyaugatás, de Mandula asszonnyal nem mert szembeszállni. Egyébként Csuli nem is ugatott gyakran, csak reggel, ha felébredt, üdvözlégy, gazdám, meg az esti séta végén a környék kutyaínak, takaródó van, disznók, villany leó. Tiki télen már nem vitte magával Csulit, megfagyna a rövidke szőrében, és az év első tanítási napján Lippai bácsi átment Prolimamához, míg mi az iskolában ültünk, elkérte tőle a kis Csulit, elvitte valahová, ahonnan nem tud visszajönni. Mikor Tiki hazaért, egyből érezte, baj van, üvöltött a mamájával, hol van a kutyám, mama, már tiszta könny volt a szeme, ütötte a falat, mire Prolimama beismerte, hogy Lippai bácsi magával vitte Csulit, hová vitte, mama, azonnal áruld el, és Prolimama azt mondta, meg kell értened, Tiki, Lippai bácsi undorodik az ebtelepektől, hát hova vitte volna, alszik már a Csuli, neki is így a legjobb. Tiki keserves sírásra fakadt, nem hitte el,

amit anyja mondott neki, tágra nyílt szemekkel nézte őt, Prolimama szája azt tátogta, jaj, sajnálom, kisfiam, és Tiki már a nappaliban volt, kezében a partvissal, ütötte a tévét, míg ripityára nem tört a képernyője. Prolimama ezért nagyon megverte kisfiát, és dehogyan próbált Tiki visszaütni.

Biztos voltam benne, hogy az új szöveggel már jóllakik Kenéz, megmutatom neki Tiki nagyságát, ennél nincsen feljebb, ennél nem tudok többet, így nem is mentem korábban a gimibe. Nyolc előtt pár perccel lépem át a küszöböt, átadom neki a remekművet, aztán mondjon, amit akar, úgy voltam, mint rafinált turista a hotelrecepción szappannal, törölközővel a táskájában, lerobbant szobával magam mögött leadom a kulcsot, és dobbantok.

– Jó reggelt, Tanár Úr, elnézést a késésért.

– Semmi baj, Erdős, de legközelebb ne forduljon elő.

Kenéz mindig meg tudott lepni a stílusával. Ez ilyen pökhendi volt korábban is? Indultam volna a megszokott tanterem felé, de Kenéz nem mozdult.

– Mutassa, mit hozott nekem.

Tiszta gáz, itt lebzselni Kenézzel a folyosón, mintha mi úgy lennénk egymással, miközben bárhogy is készültem rá, nem bírtam a szemébe nézni, itt az új szöveg, Tanár Úr, olvassa és hir-

desse nyugodtan, nekem ez nem szenvedélyem, és különben is mindegy.

– Meglesz még ma, Erdős? – kérdezte Kenéz Úr, amíg én a táskámban turkáltam, csakhogy kifolyt a majonéz a szendvicsemből, a rohadt életbe, és a pulóverembe töröltem a lapokat, de elég gusztustalan maradt, mit csináltam volna, Kenéz felé nyújtottam úgy, ahogy volt.

– Itt van, Tanár Úr.

Kenéz meglepődött, aztán két ujjal felemelte a szöveget, a felső sarkánál fogta meg, és félrefordított fejfel olvasni kezdte, megvetéssel az arcán. A gravitáció hatására a majonéz megindult a lapok alja felé, egyre nagyobb cseppben összegyűlve, én magamban könyörögtem, Szent Márton, ruhadarabok védőszentje, kíméld meg Kenéz Úr kordzakóját, szendvicsem mocska ne piszkítsa be. Kenéz undorral lapozott újra és újra, de fohászomnak hála befejezte az olvasást, mielőtt a tömegvonzás teljesen tönkretette volna a helyzetet.

– Csalódás, Erdős, csalódás.

– Elnézést, de mi csalódás, Tanár Úr?

– Természetesen a fogalmazása, Erdős. A múltkori olyan reménykeltő nyitány volt, csupa konfliktus, mozgás és belső monológ. Ez pedig! Futóverseny, Erdős? Mit kezdjek én egy futóversennyel?

A pofám leszakad, Fürkész, nem futóverseny, hanem Tiki rohan a platánok között, megnéznék ezerötön, nagyokos.

- Talán el akarta lazsálni a feladatot, Erdős?
- Nem, Tanár Úr.
- Magának ennél sokkal komolyabb témákkal kellene. Na, de ez. Miért futóverseny?
- Sosem láttam szebbet, Tanár Úr.
- Szépen kérem, ne hülyéskedjen, Erdős. A dráma az dráma, a futóverseny csak futóverseny.

Remegett a szemem a felháborodástól, és Kenéz szavába vágtam, mert ezt az egyet fontosnak tartottam tisztázni.

– Nem a futóverseny, Tanár Úr, hanem ahogy Tiki fut a faszorban, és lerázza őket.

Kenéz Úr elnevette magát, pedig ilyesmi ritkán fordult elő, talán épp ezért nem is egy fel-emelő látvány.

– Menjen útjára, Erdős úr, különben megint mentegetőzhetek Renczés Tanárnőnek, hol volt a kis fogalmazó a pénteki óráról – mosolygott Kenéz. – Pedig a főszereplő jó, de legközelebb komolyabb dolgokról írjon.

Legközelebb? Azonnal tudtam, hogy lesz legközelebb, mert, ahogy Mr. Scrooge a saját sírját megpillantva döbben rá a halálára, úgy tette biztossá Kenéz utolsó mondata, a cérna előbb vagy utóbb, de újra elszakad majd. Morogtam neki egy vizslátot, és alvó szívvel sétáltam Renczés Tanárnő tanterme felé, ahol éppen a *János vitézt* tanulták a többiek, persze a sok bunkónak fogalma

sincs az egészről, azt mondják, valami mezítlás paraszt a kukoricásból, majd én szétcsapok köztük, arra erős mérget vegyetek, különben sem szeretem, mikor a kukac köhög.

A Mádi utcai általánosban minden évben műveltségi vetélkedőt rendeztek a hetedikeseknek, Mindent vagy semmit, csak az első kapott nyemrényt, az viszont biciklit, számítógépet, magnot meg mindenféle drága dolgot. Majdnem minden pesti gimnáziumot meghívtak, Renczés Tanárnő pedig kötelezett, hogy induljak a házi selejtezőn. Egy iskola egy párost küldhetett a versenyre, Renczés Tanárnő azt mondta, kedves Vilmos, a maga eszével, műveltségével ezt igazán kár lenne kihagyni, ebből még akármi is lehet. Sok kedvem nem volt az egészhez, de durcásan villogtam a válogatón, Munkácsyról, az aradiakról meg egyéb ilyesmiről kérdeztek minket, a sok gyökér csak bambult maga elé, fogalmatlan növényagyú banda. A felsős Tanár Úr, aki levezette az egészet, oda meg vissza volt, hogy ilyen fiatalon, meg ennyi mindent, szóval beválogattak a csapatba egy Ágota nevű stréber lánnyal, aki nagyon sokat tanult, de első ránézésre nem volt érzéke az ilyesmihez. Marci pár évvel korábban harmadik lett ugyanezen a vetélkedőn, neki is meg akartam mutatni, ki a király, különben is

Kőbányán volt az egész, hazai pálya, Erdőském, úgy terveztem, ha már muszáj ott lennem, nagyot alakítok.

Mivel Ágota az osztálytársam volt, Kenéz Urat küldték velünk Kőbányára, a szürke Fiat Puntójával mentünk a gimi elől, a kocsiban pedig a mézes-mázos hangját vette elő, már az is nagy dicsőség, hogy itt lehetünk satöbbi. Én csak arra gondoltam, hogy elhozzam a díjakat, és hogy ezt nem egyedül csinálom, járulékos veszteség, nem számítottam segítségre senkitől. Az persze eszembe jutott, hogy ha a Harmat is eljön, biztos ott lesz velük Anikó néni, előtte nem fogok leégni, és mikor megérkeztünk a kvízzjátékhoz átalakított tornaterembe, csak őt kerestem a tömegben, de sehol sem láttam.

Nagyon hamar elkaptam a játék fonalát, sorban hoztam a kérdéseket, Puskás, Csontváry, Babits, Maléter, és simán nyertük a középdöntőt. Állati jó aszpikos szendvics volt ebédre, Kenéz viszont ott sündörgött körülöttem, ez lenyűgöző volt, Vilikém, egyáltalán nem vagyok a Vilikéd, Kenéz, most mondom, legjobb lesz, ha befejezed. Egész délután óriási formában játszottam, még Gustav Klimt *A csók* című festményét is felismertem, az meg, hogy Horthy Miklóst meg a fehér lovát is bezsákoltam, már rutinfeladat. Ágota is hozott egy vagy két pontot, és toronymaga-

san jutottunk a döntőbe, ahol már csak hat csapat játszott, de Kenéz Úr egyre idegesítőbb volt, ott vigyorgott az első sorban, az én diákom, bizony ám, mutatta a két hüvelykujját, és tátozott, hajrá Vili. A játék szabálya szerint rossz válasznál levonták a kapható pontok számát, óvatosan kellett játszani, Csingacsguk lopakodott az őszi avaron, már a szünetnél egyértelmű volt, engem ma nem lehet megfogni. A döntő második felében is gyönyörű pontjaim voltak, Néró császár, a négy evangélista meg a hortobágyi palacsinta is nekem fizetett, négyezer ponttal vezetünk a második helyen álló csapat előtt, és már csak egy kérdés maradt, ötezer pontért, a legnehezebb fajtából. Kinéztem a közönségre, láttam ismerős arcokat, harmatos és mádis diákok, kőbányai slusszkułcsos apukák, és Uramisten, Kenéz, ahogy V betűt mutat a kezével, és bűbájos pófával éppen engem néz, hol vagyok, és mit csinállok, miért kell ez az egész, Istenem. Kivetítettek egy képet, valami magyar hímzés volt a főtőn, az ilyesmiben nem vagyok jó, hidegen hagy a téma, csak fel kellett ismerni, én pedig egyből nyomtam a gombot. Azt mondtam, matyó hímzés, pedig fogalmam sem volt, hát persze, hogy kalocsai, levonták a pontokat, és másodikká lettünk, én pedig magasról leszartam. Kenéz magából kikelve üvöltött velem, hogy Erdős, ilyen

nincsen, ezt nem teheti meg, mit képzel magáról, hát egyértelmű volt, hogy nem tudja, és ami még szomorúbb, hogy más sem, csak egy percre fogta volna be a száját.

Undorodtam már az egésztől, és azt már csak fél füllel hallottam, hogy új fogalmazást kell írnom Kenéznek, betúrtam két aszpikos szendvicset, és szaladtam hazáig, amerre Tikivel szaladtunk, amikor a Mádival meccseztünk idegenben.

III.

A Harmat utcai Általános Iskola minden tanév végén erdei iskolát szervezett, ami választható program volt a tanulóknak. Hatodik utáni nyáron Zánkára, a régi úttörőtáborba hirdették meg a kéthetes táborot. Szerettem volna leutazni én is, mert Tikit befizette a nagypja, és Feri is mindig ott volt az erdei iskolában, de elég drága volt a részvétel, Anyukám nem volt biztos benne, hogy a tanári fizetés meg a három gyerek mellett belefér a családnak. Sokáig rágtam a fülét, és valahogy kisakkozta, hogy le tudjak menni én is a többiekkel, sőt, még napi ötszáz forint zsebpénzt is számolt a tábor díja mellé. Ezt mindig csodáltam Anyukámban, ha valamit igazán szerettünk volna, és nem műanyagból volt, valahonnan pénzt kerített, egy forintból kettőt csinált a kedvünkért.

Már majdnem megőrültünk Tikivel, úgy vártuk a tanév végét, hogy heteknek tűnt, mire végigért az ó, ció, káció, ráadásul a bizonyítvány miatt sem aggódtunk, három ötös híján mindketten kitűnőek voltunk. Állandóan apukámon lógtunk, mert ő az érettségi szünetben Zánkára vitte a tizedikes gimiseit, mesélje már el nekünk, milyen az

úttörőtábor, mit lehet ott csinálni, és térképet rajzoltunk Tikivel, aztán felosztottuk kisebb területekre, mindketten kaptunk négy tartományt egy-egy Balaton-parti telekkel, egy hercegséget még Ferinek is hagytunk. Az állati hosszú tanévzáró alatt végig a forró aszfalton ácsorogtunk, utána megöleltük egymást Tikivel.

– Három nap múlva a pályaudvaron, öreg.

– Azt már féllábon is kibírom.

Nagyot vigyorgott Tiki, pacsiztunk kettőt, aztán hazament. Legközelebb a Déliben találkoztunk, Anikó néni mondta, hogy már a vonaton ül valahol, és mivel két fülkés kocsi is le volt foglalva a Harmatnak, legalább tíz percet bóklásztam, mire megtaláltam. Egyedül ült egy fülkében, Feri még nem érkezett meg, és épp integetett Anyukámnak a peronra. Ráugrottam örömben, üvöltöttem, hogy végre Zánka, de ő eltolt magától, játszotta az esztét, és leintett.

– Adjuk meg a módját, Vilmos Úr.

És kegyetlenül megadtuk a módját, úriembereket játszottunk, míg Tiki el nem aludt, hülyén beszéltünk, és finnyásan csipegettük a szendvicseket meg a nyers répaszeleteket, amit Anyukám csomagolt. Tiki elaludt, Feri pedig eltűnt a vonaton, neki sok ismerőse volt az iskolában, haverkodott meg hülyéskedett mindenkivel. Én úgy izzadtam, mint a ló, hozzáragadtam a bőrrüléshez, azt hittem, felrobban az agyam a hőségben, és zakatoltak a vonat

kerekei. Ahol Tiki ült a fülkében, nem bőrből, hanem vászonszerű mintás anyagból volt az ülés, azt bámultam a nagy melegben, és mindenféle képek jelentek meg rajta. A minták között láthatóvá vált Ottóbá arca, meghallottam a vonat zakatolásában a hangját, eszembe jutottak kiskorom különös emlékei, arra gondoltam, milyen egyedül tudok lenni, hogyha Tiki elalszik, és mennyire félttem a sötétségben, mikor rosszat csináltam, néha bezártak a fürdőszobába, azt hittem, onnantól egyedül élem az életem, de aztán megismertem Tikit. Egy kecske vagy kos fejét is észrevettem az ülés anyagán, a teste vége már valamilyen virággá változott, de a tekintete még idegesen bámult rám, mintha akarna valamit, kedves Vilmos, félig virág, félig pedig kos vagy kecske vagyok, ne izzadj úgy le a melegben, ne törd magad, lassan virággá változom, úgyhogy addig kérdezz, míg hallod a vonat hangját, mert utána máris elnémulok, és mikor a vonat beállt egy ismeretlen állomásra, tényleg eltűnt az állat koponyája az anyag különböző képeivel. Mikor a vonat újra megindult, mindenfelét láttam, a nap tűzött az arcomba a fülke ablakán át, magamban sóhajtoztam, mennyi vizet kell vajon pótolnom, hogy a növénytestű kecske soha többet ne szólaljon meg, hagyjon békén, Ottóbá hangját hallani bőven elég volt, szevasz, király, és végtelen nyugalommal kattogtak a vonat kerekei, én pedig elaludtam a melegben. Álmomban Tikivel háborúban voltunk,

Apukám valamilyen őrült hadvezérként parancsolt sáros, mocskos gödrök közé, ahol vér volt, és csupa sérült alak bujkált, Tiki azt mondta, ne érjünk hozzájuk, ezek már majdnem halott emberek, elkapjuk tőlük a hangulatát, aztán szép lassan csöndesek leszünk mi is, nagy szemekkel nézünk majd arra, aki még teljesen él, hát hogyan csinálod, Vili, hallod Vili? Tiki rázta a vállamat.

– Mindjárt Zánkán vagyunk, haver. Rosszat álmodtál? Valami katonákkal kiabáltál, állati ijesztő volt.

– Jól vagyok, Tiki.

– Akkor pakolj, öregem, mindjárt ott vagyunk.

Leszálltunk a vonatról, és pont olyan volt minden, ahogy azt elképzeltük, a nap tükröződött a Balaton vizén, rajta vitorlások, láttunk homokos és füves focipályát, rengeteg ágas-bogas fát, bozótot, mindenféle, bunkernek tökéletes helyet, a szállásunk pedig egy nagy kockaépületben volt, ahol emeletes ágyak közül választhattunk, én Tiki alá kerültem, ő mászott felülre. Érkezésünk másnapján csak délelőtt voltak kötelező programjaink, ebéd után bejárhattuk a környéket, ráadásul gyorsan lehűlt a levegő, pulóverben mászkáltunk szép, borult időben. Persze Apukám nem tudta tökéletesen elmagyarázni, milyen az úttörőtábor, a térképünket ki kellett szuperálni, úgyhogy hajszálpontossággal és nagyon részletesen megcsináltuk. Rárajzoltuk a gyalogos hidakat, a különböző éttermeket, a lépcső-

ket, amelyek a bozóton keresztül vezettek fel a ház-
zakig, de a partszakaszt is kidolgoztuk, strandfoci-
pályástul, stégestül, nádasostul. Készült egy kisebb,
tájékoztató jellegű alaprajz a szobánkhoz is, ahol
Feri választottuk szobaparancsnoknak, így ő ke-
rült az ajtó melletti első ágy emeletére, alatta pedig
üresen hagytuk a matracot, az lett a parlament.
Még első este elcseréltük Tikivel egy-két területün-
ket, nagyon magának akarta az öreg platánfát a
Balaton-csatorna mellett, két kevésbé értékes tar-
tományt adott cserébe, így többségi tulajdonosa
lettem a tábornak. Mivel Feri szobaparancsnok volt,
én pedig mágnás, Tikinek is kellett valami tisztség,
úgyhogy ő lett a konzul, aki a végső döntést meg-
hozza bármilyen fontos ügyben. A kedvemért Bobit
megtettük hivatalnoknak, mert a papírügyekhez
is kell egy hozzáértő fickó. Valósággal virágzásnak
indult a terület, ahogy ez akárhol lenni szokott, ha
valakinek végre nem bűdös a munka, mi pedig bele-
vetettük magunkat a sűrűjébe. Először is állam-
formát, vezetőket, rendet ajándékoztunk a népnek,
ez lett Ragyogó Zánkavilág, amit Tikivel találtunk
ki, feltérképeztük az eddig ismeretlen területeket,
megemlékeztünk az ősrökről, Honfoglaló Zánkai
Zebulonról például még a focipályát is elneveztük,
és eldöntöttük, kultúrát és világszínvonalú sportot,
elsősorban pedig biztonságot hozunk a népnek.
Ragyogó Zánkavilág dicsőséges jövő elé nézett, ve-
zetői fiatal és nagygravagyó férfiak voltak.

Minden szépnek és jónak tűnt, amit Kenéznek írtam, igyekeztem átadni a zánkai tábor lényegét, de olyat akartam írni, amiben semmi különös nem történik, mégis megfoghatatlan érzéseket kelt az emberben, hadd legyen problémája az öregnek, ez különben is izgalmas feladat, épp ezért a sűrűjét megint kihagytam, mihez tudna kezdeni egy fürkészféle az olyannal.

Harmadik napja voltunk a táborban, mikor először találkoztunk a másik két csapattal, jöttek Fótról és Hajdúszoboszlóról is, a Harmat testvériskoláiból, és terv szerint egy rakás programon közösen kellett részt vennünk. Ennek nagyon nem örültem, úgy éreztem magam az ilyen helyzetekben, mint mikor elhagyom a lakáskulcsom vagy a bérletem, az ember hirtelen meztelen lesz, kicsúszik a lába alól a talaj, franc akar száz új gyerekekkel jópofáskodni. Kisebb vegyes csoportokra osztva mutatták meg nekünk a környéket, egészen unalmas volt, mert mi már majdnem mindent láttunk, például a kikötőt is, ahol a csoportvezető tanárok kérdéseket tettek fel nekünk, és Tiki brillírozott, Ottóbá sokat mesélt neki a vitorlásokról, és az öreg egyik gazdag haverja Tikit többször magával vitte a Balatonra. Szereztünk egy rakás pontot, matricákat adtak a helyes válaszkért, és a tábor végén számolták össze, melyik csapat mennyit szerzett. Mikor vége lett a programnak, kisebb csoportokban sétáltunk a szállás

felé, mellettünk idegesítő fóti lánycsapat csacsogott, úgy éreztem, rajtunk röhögnek, anyádon röhögj, ilyeneket gondoltam, ők pedig szép lassan megelőztek minket, és hátra-hátranéztek a hosszú tincseik mögül, virágos ruhában és szandálban voltak. Az egyik lány már előre sem fordult, engem bámult nagy, barna szemekkel, de haját állandóan az arcába vágta a szél, és másodpercekbe telt, mire felismertem.

– Évi!

– Csakhogy megismeresz, Vili.

Évi a másodunokatestvérem, aki a fóti általánosban tanult, nekem eszembe sem jutott, hogy ő is itt lehet, persze iszonyat idegesítő helyzet volt, mert kiskoromban belé voltam szerelmes, kergettem a szoknyáját a fóti templomkertben, ebéd előtt közösen loptunk süteményt a nagycsaládi találkozókon, és azt üvöltöttem, Évi egyedül az én feleségem. Évivel egy éve találkoztam utoljára, mert a nagypapája meghalt, és ott voltunk a temetésen, azóta nagyot nőtt, még nálam is magasabbra, csodaszép volt az arca, bordó virágos ruhát viselt, a nap jól lesütötte az arcát, csak úgy ragyogott a szőke haja. Egyébként utálta, ha Évi-nek hívtuk.

– Mi járatban erre, kedves Vili?

Mindig túl barátságosan szólt hozzám, azt hiszem, úgy szeretett, ahogy a testvéreket szokás, én hülye meg csak a szőke hajára figyeltem.

– Itt van a Harmat is. Tudod, testvériskola – válaszoltam.

– Ne vegyél olyan komolyan, Vili, persze, hogy tudom. Napok óta kereslek a tömegben, de csak ma láttalak meg. Anya mondta, hogy itt leszel. Szerencse, hogy közös csapatba kerültünk.

Jézusom, én nem vettem észre Évit. Nyilván ott volt a lányok között, nem várhatja, hogy őket stíróljam vagy valami. Közben leszakadtunk a srácoktól, mert a szaftos csalásról dumáltak, és nem akartam, hogy Évi ezt hallja, azóta meg hangosan nevettek, Erdős csajozik, Erdős, az úri gyerek, alig vártam, hogy elmondhassam, Évi a rokonom.

– Tudom, hogy viccelsz, Évi. Te állandóan viccelsz.

– Ne mondd ezt, Vili, mindig komolyan beszélek. Egyébként jobban szeretem, ha Évának hívsz.

– Tudom, Évi. Akkor állati nagy szerencséd van, hogy velünk kerültél össze, mert szereztünk egy rakás pontot nektek is.

– Ott voltam. Okos vagy te is, meg a barátod is. Ő a legjobb barátod, igaz? Akiről tavaly meséltél.

– Tikinek hívják. Jó fej.

És nem tudtam befogni a számat, elmondtam, Tiki hogyan futballozik, milyen egyszerű a mája, hogyan védett meg minket a nagyoktól, és minden ilyesmit. Évi mélyen hallgatott, amíg be-

széltem, de úgy tűnt, valami másra gondol, nem is rám figyelt, csak számolta a lépéseit vagy hasonlót, és mikor a szálláshoz értünk, rám mosolygott, szia, Vili, és elsietett a lányok után.

Én idegesen vártam a többieket, menj a fenébe, Feri, dehogy csajoztam, ez a rokonom, te állat, amúgy is alig bírtam hallgatni a dumáját, menjetek a fenébe. Tiki nem gúnyolt a többiekkel, zavart és komor volt az arca, egész este furcsán viselkedett. Vacsora után odalépett hozzám a menzán, mikor a szennyes edényeket leadtuk a kis ablakon, és szinte suttogva szólt hozzám:

– Te Vili, milyen lány az unokatesód?

– Amúgy kedves csaj, Tiki. Kiskorunkban állandóan együtt játszottunk. Bele voltam zúgva.

Tiki előtt nem szégyelltem az ilyesmit, ő különben sem csinált tréfát az ügyből, ráadásul úgy láttam, őszintén érdeklő a téma, amit elsőre nem igazán értettem.

– Miről beszélgetek, Vili?

– Mindenféléről, haver. A családról, a táborról, képzeld, még rólad is. Mondta, hogy mindketten okosak vagyunk. Köszönik a pontokat.

– Mást mondtál még rólam?

– Ezt-azt, semmi különös. Hogy te vagy a konzul meg a csapatkapitány. Annyira nem érdekelte a dolog.

– Na, jól van.

És Tiki különösen bambult maga elé, a homlokát masszírozta az ujjával, alig láttam az arcát. Megint megszólalt, de ezt már tényleg nem hallottam.

- Hogy hívják.
- Mi van, Tiki?
- Hogy hívják az unokatestvéred?
- Évának. Nekem csak a fóti Évi.
- Aha, kösz, fóti Évi.
- Mi a franc van, haver?

Tiki csak nézett ki a fejéből, és indult vissza a szállás felé, én mentem utána, de útközben belebotlottam Bobiba, úgyhogy vele dumáltunk hazáig, mire a szobánkba értem, Tiki már az ágyában feküdt, pihenés közben pedig nem lehetett zavarni. Aznap már nem beszéltünk.

Másnap a szabadidőnk alatt új szabályt vezettek be a felügyelő tanárok, mert nem bírták a tempót az elszabadult kamaszokkal, és a stréber meg a jeles magatartású lányokból tanársegédek választottak, Évi is bekerült a bandába. Mi fel voltunk háborodva, mocskos spiclik, ilyen rendes ember nem csinál, de láttam, hogy a lányok többsége nem élvezi a feladatot. Persze volt köztük egy-két börtönőr alkat, akik örültek a könnyen jött hatalomnak, egy Andi nevű lány például nem fogadta el, hogy Feri majd' beszart, ezért hagyta el a délutáni szabadidőre kijelölt helyet, szóval köpött a hajdúszoboszlói felügyelőnek, amiért Feri

ötven fekvőtámasz büntetést kapott. A fekvőket Évinek kellett számolnia, amit láthatóan baromira utált, többnyire a felét el is engedte a büntetésben lévő srácoknak, akik ezért hálásak voltak neki. Miután Feri elmesélte a történeteket, hallod, megmentett a tesód, Vili, nem rossz fej a spiné, Tiki teljesen váratlanul fogta a focilabdát, odavitte a szállás bejáratához, és erőből az ablakra bikázta. Vastag volt az üveg, ezért nem tört be, de Andi észrevette, és szándékos rongálást jelentett a felügyelő tanárnak. Azonnal százötven fekvő Tikinek. Neki meg sem rezzent az arca, odasétált a kijelölt ponthoz, a pirosra festett padok mellé, és elkezdte csinálni a büntetését, Évi pedig számolt. Tiki a teljes szabadidejét ott töltötte, azt állította, csak a végére fejezte be a százötvenet, de szerintem hazudott, legalább a dupláját csinálta ennyi idő alatt, Tiki kegyetlenül tudott fekvőzni, és nagyon sokat pihent a tízes blokkok között. Utána nyugodt volt, úgy mesélte, hogy beszéltek pár szót a fóti Évivel, ami szintén hazugság volt, mert láttam, hogy végigpofázták az időt, azt mondta, igazán kedves rokonaim vannak.

Faggattam Tikit, hogy miről volt szó, mit mondott az Évi, és biztosan direkt került a büntetésbe, csak azért, hogy Évivel beszélhessen, meg tegnap este is milyen furcsa volt, de csak mosolygott, hagyjál már, Erdős. Mikor megvádoltam, hogy biztos lepaktált a fótiakkal, és a táborbajnok-

ságban náluk akar focizni, elege lett belőlem, és odabökte, holnap titokban találkozom a fóti Évivel, nagy ügy. Na, ez kellett még nekem, egy szerelem a táborunk közepén, Zánkavilág biztonsága azonnal veszélybe került, menjen a fenébe Tiki, ha ez kell neki. Azért mondtam neki, hogy az nem akármilyen.

A másnapi szabadidő alig akart eltelni, Ferialal tengőztünk órákon át, de végig Tiki járt a fejében, és hogy mi a fenét csinálhatnak Évivel. Már délután háromkor megszöktek a kijelölt területéről, úgy láttam, a part felé indultak. Mikor Tiki beesett a vacsorára való csemetetés előtt tíz perccel, kissé olyan volt az arca, mint mikor a célegyenesbe ér, vagy győztes gólt szerez a Mádi ellen, mégis békésebb, nem teljesen az oroszlan Tikire hasonlított. Hatalmas pupillájától megijedtem, de addigra már rám ugrott, megszorongatott, és azt mondta, ez óriási, öcsém. Elmesélte, hogy órákig a parton ücsörögtek, beszélgettek a hajókról, és hogy vajon hány halott lehet a Balatonban, tervezgették a jövőt, Tiki nagy futballista és vitorlásparancsnok, Évi pedig csellista lesz, aztán már azt is megbeszélték, hogy most már mindig fognak találkozni, és hasonlóak. Aztán elkezdett esni az eső, Évi pedig csak egy szál virágos ruhában volt, Tiki megkérte, hogy üljön be egy parton fekvő vízibicikli csúszdájára alá, pár perc és visszajön. Elrohant a part mentén, ki az üdülőváros felé, egy

nyitott nyaralóba belopózva pedig esernyőt lopott Évinek, aki ezért leszidta Tikit, ilyen nem lehet csinálni, ő különben sem fél az esőtől, de Tiki szerint titokban tetszett neki a dolog, mert nagyokat nevetett utána. Aztán megkérdezték egy nyugdíjas házaspártól, mennyi az idő, azok válaszoltak, és megdicsérték őket, milyen helyes és okos fiatalok, sajnos ma már ritkaság az ilyen. Viszont a délután elszaladt, ők pedig már visszafelé sétáltak a Balaton-csatorna partján, Tiki egy fűzfa mögé dugta be az esernyőt, és egyetértettek abban, hogy innentől szeretik egymást.

Ettől fogva pár napra elveszítettem Tikit, mert állandóan büntetésbe vonult, kisebb csínyeket követett el, például kiugrott az első emeleti folyosóról kétszáz fekvőtámaszért, a levesestálból ebédelt egy százasért, és előre ledumálva seggbe rúgta Ferit a reggeli sorakozónál, amiért harminc felülés volt a büntetése. Persze mindig Évi felügyelte a munkát, és miközben Tiki edzett, a fóti Évi hangosan számolt, a szünetekben pedig tovább beszélgettek. Ez engem elképesztően idegesített, úgy éreztem magam, mint amikor Frodó hazaküldi Samut Szméagol kedvéért, de még azt se tudtam pontosan, ki lehet Frodó, és ki Szméagol, mert Évi igazán kedves volt, Tikit pedig sosem láttam annyit mosolyogni. Egyik pillanatban azt gondoltam, Évi úgyse lehetett volna az én feleségem, Tiki pedig előbb-utóbb minden-

képp megnősült volna, a másikban meg, hogy két pofátlan és hűtlen alak, akikben annyi tisztesség sincsen, hogy tőlem engedélyt kérjenek az egészhez. Így ment ez legalább három napig.

Mikor letelt az a végtelenül hosszú idő, amit Tiki nélkül, Bobi és Feri társaságában töltöttem, Évi odajött hozzám ebéd után, megfogta a kezeimet, és maga után húzott.

- Kedves Vili, velünk jönne délután a partra?
- Ha nem baj.
- Dehogy baj, a hátsó padoknál találkozunk.

Találkoztunk a hátsó padoknál, és igazán jó volt az egész délután, hárman megszámláltuk a zsebpénzünket, mindenki beleadta a közösbe vagy kétnapi vagyonát, és vettünk egy hatalmas görögdinnyét, amit széttörtünk a parti köveken, és a menzáról lopott kanalakkal felfaltuk a zánkai délutánban. Örültek, hogy ott vagyok velük, közben megbékéltem én is, úgysincs birodalom királynő nélkül, fűzfavesszőből koszorút hajtottam Évinek, Tiki persze szégyellte, amikor Zánkavilágról beszéltem, de Évinek tetszett, igazán kedves, hogy ilyesmivel foglalkozunk, most már ő is biztonságban érzi magát, pedig a zánkai üdülőváros és környéke igen veszélyes hely. Hárman ültünk a parton, arccal a Balaton felé, én a bátyámra gondoltam, mert biztos ilyen, mikor a gimis barátaival beszélgetnek, és jött a szürkület, azonnal rohanás vacsorázni, de csak a barack-

lekváros piskótatekerésre értünk oda, úgyhogy kegyetlenül leszidtak minket.

A csapatverseny egyik fő attrakciója a számháború volt, és nem ígérkezett könnyű menetnek, mert Feri vezette a másik csapatot, ő pedig egy igazi harcos ösztöneivel volt megáldva. Azt találtuk ki, hogy mi védjük Zánkavilágot, Feri csapata meg a becstelen lázadó banda, Ferinek nagyon feküdt a szerep, fekete sárral kente be az arcát, és úgy kiabált, mint egy elmebeteg, halál az uralkodóra, nagy fekete ember vért akar, meleg vért vacsorára. Tikivel és Évivel nem szakadtunk el egymás mellől, majdnem a legvégéig mindhárman életben maradtunk, aztán Tiki feláldozta magát, hogy Ferit becserkésszük, én pedig kíméletlenül levadásztam. Tiki mint a győztes csapat fogságba esett hadvezére kegyelmet gyakorolt a lázadó Ferin, ő ezen állati jól szórakozott, köszönöm, kegyelmes úr, és együtt nevettünk az egészen. A vízesluficsatában iskola ment iskola ellen, igazából nem is volt csata, pancsoltunk egy hatalmasat, és tenyerünket a szánkhoz ütve kurjongattunk, akár az indiánok, aztán csuromvizesen táncoltunk körbe-körbe, mint a rablóbanda a *János vitéz* rajzfilmben, ráadásul én mutattam meg a lépéseket a többieknek.

Hamar eltelt az első hét Zánkán, egyre közeledt a táborbajnokság napja, úgyhogy elkezdtünk felkészülni a meccsekre, és mivel nem volt ott

a teljes keret az erdei iskolában, Tiki kezdő csatárként számolt velem Feri oldalán, én pedig legbelül mindig csatárnak éreztem magam, alacsony súlypontú fürge támadónak, a Defoe, Martins, Podolski vonalhoz hasonlítottam a játékomat. A fótiakkal kezdtünk, de hamar kijött a két csapat közti különbség, jól felépített játékkal az első tíz percben háromszor mattoltuk a védelmüket, ráadásul kettőt is én vállaltam belőle, egyet jobbal és egyet ballal. 6-1 lett a vége, és Évi cukkolt minket utána, hogy tehettünk ilyet a kedvenc csapatával, de láttam meccs közben, hogy nekünk szorít. A szoboszlóiak már nagyobb falatnak tündek, ők is legázolták Fótot, lapaj gyerekek játszottak náluk, és volt egy született góllövőjük, aki négyet rúgott az első meccsen. Tiki nem hagyott kérdést aznap délután, egy az egyben leszedte a srácot, mi pedig Ferivel egy-egy gólt szereztünk, lesimáztuk a döntőt is. A meccs után ugráltunk a középkörben, Zánka bajnoka, sálálálálálá, Évi is tapsolt nekünk, sőt, engem és Tikit meg is ölelt az ünneplés végén. Az utolsó, tanár-diák-meccset is megnyertük, nehezen mozogtak az öregek, könnyedén szétfutottuk őket. A Harmat, Zánkavilág, Tiki és én végképp csúcsra értünk.

Csodálatos napok következtek, még azt sem tudnám megmondani, gyorsan vagy lassan teltek el a délutánok, Tikivel, Ferivel és Évivel olya-

nok voltunk, akár a népmesékben, boldogan éltetek, míg meg nem haltak, Zánkavilágra új nap virradt, Feri bejelentette, eljött az aranykor, nem volt árnyék, sem félelem, és megszűnt minden veszély. Négy nap, négy este és a hazautazás maradt a táborból, és bár távolinak tűnt a vége, Tiki félrehívott egy birodalmi megbeszélés után, láttam rajta, hogy komoly dologról van szó.

– Vilikém, gyönyörű ez az egész, ugye?

– Óriási, Tiki. El sem hittem volna, mikor a térképet rajzoltuk. Mint a zsidók, mikor Kánaánba értek a Bibliában. Vagy Árpád vezér – vigyorogtam, ahogy a szám bírta.

– Igen, éppen olyan, Vili. Te mindig tudod, mi mihez hasonlít.

Aztán elmondta, hogy sosem volt ilyen boldog, és nem akar hazamenni innen. Meg hogy Rómára gondolt, mert az is megbukott. Én jól tudtam, hogyan érti, előző este nekem is eszembe jutottak a márciusi ifjak, az Aranycsapat és a magyar foci, meg a kétezres évek elején világverő Real Madrid, és hogy egyszer Zánkavilágra is ez a sors vár.

– Nem lesz gáz, Tiki – nyugtattam, és mellkasom ütöttem. – Holnap is van nap.

Átöleltem, és boldogan indultunk a menza felé, aznap este rántott hús volt a vacsora.

A harmadik fogalmazáson jóval többet dolgoztam, mint az első kettőn, a vonaton álmodós jelenetre egy külön estét szántam, tetszett, ahogy átcsúszik álomba a valóság, de nem volt könnyű megcsinálni. Nem izgatott, hogy Kenéz Úr mit fog szólni hozzá, hogyan pocskondiázza Tikit vagy a birodalomépítő törekvéseinket Zánkán, úgy voltam vele, nem adhatok ki sem hazugságot, sem rossz történetet a kezeim közül. Még az is eszembe jutott, hogy most már elküldöm a Tanár Urat, olvasson utána a szépirodalomnak, remek kis hülyeség az egész, és lehet, hogy utána jobban fogja érteni, miről szólnak a szövegek. Kenéz a Mindent vagy semmit után nem adott határidőt, így több mint egy hetet szütyögtem a harmadik résszel. Egyre jobban tetszett az egész.

Osztályfőnök Úr kimért és rideg volt velem a műveltségi verseny óta, látványosan undorodott tőlem, és hozzám sem szólt, nem is köszönt, amivel engem igazán boldoggá tett. Az egyik órája végén léptem oda az asztalához, csak leraktam a szöveget a krétaporba, és rá sem nézve siettem ki a teremből, nem érdekelt már a sok baromság, a bűbájos modora meg a büntetései. Pofozz meg, verj félholtra, Kenéz, hidd el, majd odatartom a másik arcom is, de ha nem ütsz elég gyorsan, véletlenül lefejelem a formátlan fejedet, én nem leszek többé Csingacsguk, sem Lúdas Matyi vagy bármilyen nagyagyú, neked egy közönyös barom

is éppen elég, hogy megméréssel, és pillekönnyűnek találtassál, trotty.

Kenéz már másnap odahívott magához az osztályfőnöki óra után, művész úr, egy pillanatra, ha szabad, és felsőbbrendűen vigyorgott.

– Egyáltalán nem is rossz, Erdős úr. A második része különösen. Zánkavilág, magának van fantáziája.

Mutogatott a fogalmazásomra, és egy pillanat alatt elöntötte az agyamat a vér, piros tollal aláhúzott mondatok, óriási kérdőjelek tarkították a kézírásomat, hogy jön ahhoz egy matektanár, hogy az én szövegeimbe javítson, Fürkész, kevered a szezont, te állat, egy tetves hang nem jött ki a számon.

– Persze akadnak problémák, ugye. Ennek a történetnek nincs is története, no meg az álom is... Nem hinném, hogy maga ezoterikus, Erdős. Katolikus nagycsalád, hadd ne soroljam.

– Kell bele az az álom, Tanár Úr.

– Ne idéetlenkedjen, Erdős. Hol marad a dráma? Magában igazi tehetség rejtőzik, de azt valakinek meg kell találnia.

A sírodat találj meg, Kenéz, de futólépésben, viszek rá koszorút, ha még a hónapban sikerül.

– Különben a vetélkedőn való érthetetlen viselkedésével sikerült elszámolnia? Egy egész iskolára és az osztályfőnökére hozott szégyent. A maga agyával, Erdős.

- Igen, Tanár Úr.
- Remélem is. Szorgoskodjon, fiatalember, hogy ezt minél hamarabb elfelejtsem.
- Igen, Tanár Úr.
- Szép napot, Erdős. Mehet a dolgára.

És hiába minden elhatározásom, hiába a kitervelt közöny, vigyorgó őrültként masíroztam a folyosón, az izzadságtól átázott az ingem, és kezdődött újra az egész.

A szezon második felében bukducsolt a Fradi, szórta a pontokat a csapat, a közönség is lázadozott, úgyhogy Gellei lemondott, és kinevezték Kunticsot. Májusban még az élen álltunk, de tapadt ránk a Nyíregyháza, és a 27. fordulóban Bőcsön nem sikerült gólt lőni, 0-0, a Bőcs pontot szerez, előz a Nyíregyháza, a feljutás pedig egyre távolabbinak tűnik. Marci kint volt a meccsen, mi pedig együtt vártuk a nappaliban, Anya aggódott, nehogy hülyeséget csináljon, könnybe lábadt szemmel suttogott, hát nem is ér annyit az egész, majd jövőre feljutnak satöbbi. Aztán Marci hazajött, nem volt semmi baja, én kérdeztem, feljutunk-e, Marci, dehogy jutunk, és röhögött kínjában, ezt pedig nem bírtam nézni. Lefekvés előtt még figyeltem a posztereken Lipcseit, Tökölit meg a többieket, aztán inkább átfordultam a jobb oldalamra, Steven Gerrard, Ronaldinho és Michael Owen felé.

Másnap unottan szédelegtem tesiórán, és semmihez nem volt kedvem, hányingerem volt még egy enbékettes szezon gondolatától, állati dühös voltam a csapatra. Az öltözőből egyenesen az osztálytermünkbe indultam, ahol a 9. béseknek volt előttünk órája, de már nagyjából üres volt a terem, mire odaértem, úgyhogy elővettem a sonkás-tormás kenyérszendvicsem, amit Anya csomagolt, és enni kezdtem. Eszembe jutott, mennyire szerettük a Harmatban a száraz kiflit és az iskolatejet, úgyhogy el is ment a kedvem a tormától, bedobtam a sarokba a szendvicset.

Észrevettem, hogy a padom, az iskolatáskám és a padban a tankönyveim mind össze vannak firkálva, NB2 keleti csoport, amerre csak néztem, mindenhová ez volt felírva, a fejemben kezdett összeállni a kép, a 9. b mocskos lila osztály, a jó édes anyátokat, ti Budapest szégyenei. Történelemórán kitaláltam, hogy lesz: mire kicsöngettek, már fél három múlt, én meg lementem az alagsorba, egyet elemeltem az informatika-terem zöld filctollai közül, és egy sötét beugróban fél órára meghúztam magam, hogy azalatt mindenki tűnjön el a fenébe. Aztán felírtam az alkaromra, FTC, és rókaként surrantam fel a másodikra, 9. b, olvastam egy terem ajtaján, belesettem, üres-e, és egy ugrással bent is voltam. Ablakot, padot, táblát, falat, mindent teleírtam a zöld tintával, mocskos lilák, mocskos lilák, mocskos

lilák, állatira felhergeltek ezek a majmok, de a végére inkább ijesztőnek láttam a művet, eldobtam a tollat, és szaladtam a buszmegállóig. A szívem úgy dolgozott, ahogy a lehasznált Ikarus autóbuszok az emelkedőn, de mintha nem az én testem lett volna, szinte kívülről láttam a vérvörös fejemet.

Hamar kiderült, hogy köptek az újpesti bohócok, másnap Kenéz Úr már az ebédszünetben megtalált.

- Ez vandalizmus, Erdős. Huliganizmus.
- Elnézést, Tanár Úr.
- Ezt már nem lehet elnézni. Igazán sajnálom, de ebből beírás lesz.

- Igen, Tanár Úr.

- Egyáltalán hogy gondolta, miért csinálta?

Eldöntöttem, nem fogom bemondani, hogy csak visszaadtam, amit a majmok velem csináltak, egyrészt a népnevelő szándékaim miatt, másrészt szartam én már bele az egészbe, inkább meg sem szólaltam. Kenéz idegesen nézett, nem értettem, hogyan marad egyben az arca, szinte kifolytak a sárga szemei.

- Ha maga így, sajnos én is így, Erdős, írjon egy fogalmazást, biztos, ami biztos.

- Igen, Tanár Úr.

- Reméltem, nyárig már kihúzza, de sebj, szívesen olvasom.

Nem is zavart most Kenéz Úr, már-már kedves volt raccsolása és az irtózatos szaga, nagyszülők dohos lakásának jól ismert büdöse járja át így az ember szaglószerveit. Különben is volt kedvem folytatni a történetet, hónapok óta nem írtam.

- De most már dráma legyen ám!
- Igenis, Tanár Úr.

IV.

Tikivel tartottunk a tábor utolsó napjaitól, mindketten tudtuk, milyen ez. Amikor a karácsonyestét várod, aztán nem is azt hozták az angyalok, mert olyat csak nagyfiúk kapnak, és hasonló süket dumák. Aztán egyszer csak vízkereszt van, és jön a január, a február, az iskolában nem engednek ki az udvarra, tesiórán röplabdázni kell a zöld linóleumon. Kibírhatatlan. Zánkavilág végnapjaiban mégsem volt semmi ehhez hasonló. Egész délutánokat fociztunk végig, ahogy pedig az a táborokban lenni szokott, a konyhások a tábor utolsó napjaira hagyták a lángost, a fánkot meg a kroketteket. A tanárok kifogytak a kultúrprogramokból, szabadon bóklásztunk a parton, Feri szerzett valahonnan tökmagot, és megtanultam rendesen, szájjal szétválasztani a héjától, ahogy kell.

Esténként nem üvöltöztünk a szobában, egy-egy rövid megbeszélés után ledőltünk, ahogy komoly és fáradt emberekhez illik. Azt hiszem, megértettünk valamit a nagy emberek szomorúságából, hogy Dobó István a filmben vagy Anonymus a Városligetben miért olyan hallgatóg, miért nem üvöltöznek. Mert el kell viselniük a tetteik

súlyát, és az ilyen emberek gyakran az anyjukra gondolnak, nézd, anyám, kemény ember lett a fiadból, már hajlik a háta, és komor a tekintete. És nekik mindegy. Leskelődtem az ágyamból éjszánként, ezt az egésztest talán én értettem a legkevésbé. Bobi horkolt, az egész napos mozgástól eler nyedt a teste, szája szélén úgy csillant meg a nyál, mintha anyatej volna. Feri még nem aludt, mikor nézelődtem, igazi felnőttnak látszott az ágyán, hanyatt fekve keresztbe rakta izmos karjait a mellkasán. A parlament fölött feküdt, és a plafont nézte, a vacsora utolsó darabjai után kutatózott a fogai között. Ilyenkor az állkapcsa keményen megfeszült, látszott, ahogy hámlani kezd a vörösre leégett bőre. Tiki aludt el a leghamarabb. Nyugodt volt az arca, hajtincsei a homlokába lógtak, sápadtabb volt, mint ahogy megismertem, azt hittem, a hold világítja meg, de nem volt ablak a közelünkben. Figyelttem őket valameddig, és felidéztem a góljait, micsoda csapat ez, Istenem, aztán nem tudom, mikor, elaludtam én is. Reggel mindig fáj a fejem, egy pohár vizet ittam, és énekelnem kellett, azt hiszem, ezt Apukámtól tanultam.

Nem emlékszem, melyik nap történt, de paradicsomos káposzta volt az ebéd, emiatt kicsit bepöccentem, úgyhogy elindultam vissza a szállásra, hátha valaki egyérintőzik az udvaron, Tikiék egyék csak azt a borzalmat Évivel, gondolom, nekik most minden ízlik. Ferinek pedig

amúgy is mindig minden ízlett. A Balaton-csatorna mellett sétáltam, előttem kislányok énekeltek, ez pedig baromira zavart, közben megbántam, hogy otthagytam Tikiéket, meg különben is. Megnyújtottam a lépéseimet, le hagytam a lányokat, aztán befordultam balra, fel a szállás felé, kettesével vettem a lépcsőfokokat, mint otthon a büntetésben. Apa mindig hasznos büntetéseket talált ki nekünk, lépcsőztünk, vagy fekvőztünk húszat, azt mondta, legalább olyan lesz a combunk, mint az ökörnek. Persze a testvéreimmel mindig Roby Carlost emlegettük. Tüsszentenem kellett az allergiámtól, ettől megint egy kicsit begurultam, szembejött valami óriási bogár, állati idegesítő volt a hangja, és nekem Carloson járt az eszem, úgyhogy minden erőmet beleadva, csípőből rúgtam egyet a bal lábammal, szinte el sem hittem, a bogár roppant egyet a levegőben, lepottyant, aztán nem mozdult többet. Jól van, egy bogár nem a világ, gondoltam, és mentem tovább. Aztán, mivel senki sem egyérintőzött az udvaron, leültem a lépcsőre, hogy bevárjam a többieket, délután úgyis a partra megyünk. Kis idő múlva megjelent az egyik fóti tanárnő.

– Te voltál az, kisfiam?

– Elnézést, nem tudom miről van szó.

Fogalmam sem volt, miről beszél, de láttam, hogy be van pipulva, jól ismertem már ezt a tekintetet.

– Aki megölte azt a bogarat. Tudtad, hogy fokozottan védett állat?

Ekkor vettem észre, hogy a kislányok állnak mögötte, kettőnek könnyes a szeme. A stréber majmok beköptek ennek a boszorkánynak.

– Igenis, én voltam. Zümmögött, én meg allergiás vagyok. Elnézést, tanárnő.

– Már, hogy nézném el, kisfiam? Mi itt értéket képviselünk maguknak, aztán meg ez? Szégyellje magát. Ahogy látom, fiatal példány volt.

Tenyerében tartotta a szörnyeteget, mintha legalábbis az egyik kislány füle szakadt volna le, és szomorúan nézte. Biztos voltam benne, hogy nem is védett, ráadásul elég öregnek látszott már a zsíros potrohával, szóval egyáltalán nem hatott meg az ügy.

– Elnézést.

– Nincs elnézést. Kisfiam, te különben is éjjel-nappal büntetésben vagy, meg a mi fóti kislányunk, az Évi körül legyeskedsz, elég volt ebből. Ma nincsen part.

Istenem, a boszorkány Tikinek nézett, pedig azért van némi különbség. Tudtam, hogy szörnyű, amit mond, mert egészen hűvös idő volt, a Balaton mellett ez tökéletes a strandfocizáshoz, de annyira idegesített az egész, hogy nem akartam neki túl sok örömet okozni a szenvedésemmel. Legyen így.

– Köszönöm, tanárnő. Úgyszincs ma kedvem semmihez.

Félsiker, mert ezen meghökkent a boszorka, aztán felküldött az első emeleti gangra, mert ott ült egész nap a felügyelőtanár, mellette töltöm a délutánt. Nekem nyolc, gondoltam, felsántikál-tam, hogy ha van szíve, megsajnáljon, előző nap egyébként is megtaposták a bokámat, aztán, mi-vel nem volt reakció a mutatóványa, leültem a gangon a pirosra festett padra. Lent az udvaron éppen kisfiúk kezdtek focizni, gondoltam, lazán eltippelgetem az időt, vajon ki lövi a következő gólt.

A büntetésben az a jó, hogy olyan, mint a pár-baj a westernkorban, ha lelőnek, bárkinek az anyját szidta, végül neked lesz igazad. Apukámnak van egy könyve otthon, Sírni csak a győztesnek szabad a címe, valamilyen sportolóról szól, és ott tényleg igaz a mondás. Az életben viszont teljesen más sza-bályok vannak, a vesztes mindig sír, elsősorban pe-dig a halott a győztes, a túl gazdagok és túl erősek nehezen mossák tisztára magukat. Ezen jól vigyo-rogtam, aztán persze megkérdeztem az ügyeletest, lemehetnek-e a kicsik közé focizni, mégiscsak a tá-bor utolsó napja, azt hazudtam neki, napokig nem tudtam focizni, mert elhatalmasodott rajtam az allergia, legalább utolsó nap hadd érezzem jól ma-gam. Ez a tanárnő nem sokat foglalkozott a sza-bályokkal, cigizett, meg Blikket olvasott, úgyhogy megengedte, hogy lemenjek, csak ne bántsam a ki-csiket. Olyat úgysem csináltam volna. Jót fociztam a fiúkkal, még az eső is csöpögni kezdett, ez pedig

jót tesz a játéknak, de mivel sokkal kisebbek voltak nálam, inkább a gólpaszokra mentem. Persze néha eszembe jutott Roby Carlos, a bogaras rúgást egy darabig nem felejttem el.

Még jobban beborult az ég, és a gyerekek kezdtek elszállingózni a partról, de nem rendezett sorokban, tanárral, ahogy szoktunk, csak egyesével. Megszoktam az ilyen lehajtott fejű, szomorú gyerekeket az elmúlt napokban, biztos megint napszúrást kaptak fürdés közben. Aztán eszembe jutott, hogy egész nap hűvös volt, meg csöpögött az eső. Jöttek a gyerekek az úton, néhány nagyobb fiú pedig rohant és üvöltözött, de nem hallottam, mit mondanak. Két kislány hangosan sírt. Az egyesével érkező diákok egyre többen lettek, már kisebb tömeg jött a szállás felé, de túl messze voltak, hogy halljam, mit mondanak, és madarak vijjogtak az égen, ahogy ez a Balatonon, esős időben lenni szokott. A kicsik közül előretört egy magas fóti fiú, megismertem a mozgását, és neki erős hangja volt, mintha azt üvöltené, valaki meghalt, és segítség. Mezítláb szaladt, rövidre nyírt haja csurom víz volt, nekünk integetett, hogy erre figyeljetelek, és segítség. A felügyelőtanár lejött a lépcsőn, elment a gyerekek felé, és távolról is láttam az arcán, hogy valami történt.

Egyre több nagyfiú érkezett, üvöltöttek, egy fiú meghalt, de a madarak is egyre hangosabbak lettek, szinte semmit nem hallottam az egészről.

A lábaim elindultak feléjük, és elkezdett remegni a hasam, egyszer az öcsém beverte a fejét futóverseny közben, folyt a vére, akkor éreztem ilyet. Mire leértem a lépcsőn, ők is odaértek, nekem mutogattak, nem tudtam, miért, egy fiú meghalt, az egyik kicsit akarta kimenteni a kikötőben, mert beesett egy labda, a bokáját pedig elkapták a hínárok, ez a másik meg utánaugrott, és lenyomta egy hajó. A kikötőben mindig magas a hínár, aki fürdött a Balatonban, ezt pontosan tudja, egyre erősebben remegett a hasam, a szemem pedig, ahogy verekedés közben, nedvesedni kezdett, és forró lett az arcom. És elért a név a fülemig, vagy inkább a szájukról olvastam, nem tudom pontosan, Tiki nevét kiabálták, hogy meg akarta menteni a kicsit, és meg is mentette, valószínűleg ő is beszorult, a parti őrség és a mentők sem tudtak mit csinálni, aztán már valaki a vállamat fogta, mondták, hogy már kihalászták a vízből, és egyre többen üvöltöttek, olyan volt, mint egy hamis énekkar, olyan, mint amikor elvesztem a metróban kiskoromban, vagy elfelejtettem a darabot a trombitavizsgán, már nem hallottam az egészről semmit, forró volt az arcom, a madarak egyre gyorsabban repültek az égen, és jólesett minden egyes hűvös esőcsepp, ami a tarkómat érte, gyerekeket láttam rohanni az úton, és azt hiszem, nem kaptam levegőt, Tiki nevét hallottam, egyedül az ő nevét, és azt még, hogy egy fiú, egyre többen vol-

tak ott, valaki átölelt, kemény kezekkel szorongattott, a fiút Tikinek hívják, Tikinek hívják.

Aztán már csak Évit kerestem, a zánkai Évit, és tudtam, ott kell lennie valahol, láttam a haját, a virágokat a ruháján, ezeket nem ismerem, ezek fiúk, akik rohannak, akik sietnek, hogy egy fiú meghalt, de Évit akartam látni, kerestem a tömegben az arcát. A hátamra terítettek valamit, úgy kerestem Évi arcát, mint anyámét, mikor a fóti temetőben, Dédi temetésén... Ezek közben kiabáltak, a lábaim pedig elindultak le a Balaton felé, kislányokat kerülgettem, meg a rohanókat, néhányan meglöktek, az arcomba üvöltöttek, egy fiú meghalt, hol van a zánkai Évi, kérdeztem tőlük, a hangom kemény volt, ahogy a férfiaké, én gyerek vagyok, mondtam nekik, és a zánkai Évit keresem, de csak néztek rám, néhányan sírtak közülük, én pedig mentem tovább a part felé a fűzfa mellett, azt hiszem, már szaladtam én is, és tanárok is jöttek, állj meg, Vili, de csak percekkel később hallottam, mit mondanak, elnézést, én a zánkai Évit keresem, nem látták-e, aztán már mentem tovább a Balaton felé.

Anikó néni átkarolt, felemelte a kezével az államát, mert csak a földet tudtam nézni, a Balaton partján jellegzetesen ázott füvet, éreztem az eső szagát, meg a vizét, Anikó néni pedig azt mondta, Évit elvitték az orvosok, mert nem érezte jól magát. Én nem értettem az egészségből semmit, hová vitték el Évit, beszélnem kell vele, ugye a rokonom, de

azt mondta a Tanárnő, hogy Évi jól van, és engem is megnéznének az orvosok. Nem tudtam, mit kell rajtam nézni. Hol van Tiki, mire fel tudta emelni görcsösen tartott állapot, talán már üvöltöttem azt, mi van Tikivel, Anikó néni, miért rohannak a fiúk és a madarak, én nem tudok semmit, ezt is üvöltöttem aztán, beszélnem kell Tikivel, azután Évivel, Anikó néni, nem kell a takaró, mi lesz a csapattal, és holnap lesz a bajnokság, kell egy középhátvéd, nem, és nem orvos kell, középhátvéd, aki technikás, aki ki tudja hozni a védelemből a labdát, és legyen kemény, kérem szépen, Tanárnő, igazán nem kell az orvos.

Akkor már a mentőautó nyitott hátuljában ültem, a vérnyomásomat mérték, a fejemet tartották, ahogy a Tanárnő, aztán számokat mutogattak, én pedig sorban mondtam őket, három, öt, Zánka, Erdős Vilmos, de kérem, én jól vagyok, addigra hideg lett az arcom, a kezem, nagyon lehűlt a levegő, elnézést, csak egy kérdést, ha szabad, aztán csináljanak, amit akarnak, kérem, nagyon fontos. Anikó nénihez sétáltam, akinek a szép arca egészen elváltozott, Máriára hasonlított, akit Apukám mutatott a festményeken, arany volt a bőre és könnyes az arca, engem nézett, karjait felém nyújtotta, Vili-kém, gyere ide, én oda is mentem, és megint megölelt, pedig Anikó néni soha nem volt az az ölegetős Tanárnő, végre meg tudtam kérdezni, hogy Tanárnő, miért szaladtak a fiúk, Évivel mi lesz, és

Tanárnő, a Tiki tényleg, a Tiki tényleg beugrott a kisfiú után, mert ezt nem lehet máshogy mondani.

– Igen, Vili, Tiki beugrott a kisfiú után, a kicsi már jól van, de Évivel együtt bevitték az orvosok.

Igen, Vili, Tiki beugrott a kisfiú után. Igen, akkor már mindent értek.

Később azt mondták, nem igazán tudok mit kezdeni az egésszel. Úgy láttam, mindenki nagyon sajnál, mindig azt kérdezték, hogy vagyok, amire sosem tudtam válaszolni, aztán meg olyanokat mondtak, minden rendben van, Vili, a nők gyakran megpuszilták a fejem, vagy átöleltek, a férfiak megpaskolták a tarkómat. Voltak egy csoporton, akik hozzám sem szóltak, csak néztek tragikus szemekkel, persze nagyokat sóhajtottak közben, ilyeneket mondtak a levegőbe, hogy Istennem, és hogy mik vannak, meg hogy ilyen fiatalon. Anya napokig kérdezte, mit akarok enni, állandóan mákos guba és rántott hús volt, amik a kedvenceim, egyszer még marhapörköltet is főzött. Ő csak megölelt, minden nap néhányszor, pedig egyébként nem egy olyan érzelmős anyuka. Akkoriban viszont sosem tudta megállni a sírást, és láttam rajta, nagyon igyekszik, de már a reggeli közben is látszott, hogy bánatos, nem zokogott, de egész nap szivárogtak a könnyei. Anya már kis koromban is elég érzékeny volt a halálra, ha valaki meghalt, akár távoli rokon, egy Kossuth-díjas

vagy valami híres ember, döbbsen hangon kérdezt vissza Apának, aki a hírt hozta, hogy biztos-e, és ne mondd, Apa. Szerintem magára gondolt és a gyerekeire, meg Apára is, aki majdnem húsz évvel idősebb volt Anyánál. Ugyanez a döbbsen volt az arcán, mikor naponta kétszer magához ölelt, kérdezte, segíthet-e valamiben, én meg egyáltalán nem is értettem a kérdést, és taszított, ahogy magához szorít, de mégis ez volt még a legjobb, azt hiszem, egész nap így szerettem volna, de akkor megint forró lett az arcom, kértem, hogy Anya, ne, és nem tudsz segíteni semmit. Igazából tényleg nem is tudott volna, még Pali sem tudott, pedig egész nap mondta, hogy gombfocizzunk, lehetek az Aranycsapattal, szerintem még nyerni is engedett volna, aztán várat épített, a katonáinkat felsorakoztatta a falon, a várkapu fölé odaállította a kis Széchenyit, ha akarom, le is rombolhatom, kinyírhatok mindenkit, meg ilyenek.

Azt sem tudom, mit csináltam egész nap, és persze eszembe jutott Tiki, és rágondoltam a konyhában ácsorogva, nem is sírtam, sőt, úgy éreztem, akár nevetni is tudnék, mert azt hiszem, el sem hittem az egészet, hogy Tiki tényleg beugrott a kisiú után. Máskor olyan volt, mintha valóság lenne, mintha nem is lehetett volna máshogy, persze, hogy Tiki utánaugrott, mi mást csinált volna a barátom. Ilyenkor apránként végigvettem, mi történt a táborban, hogy futot-

tak a fiúk, az egész távoli és megmásíthatatlan, mintha Tiki soha nem is élt volna, és a levegőbe nyúltam magam előtt, tényleg nem tudtam, hogyan lehet annyi mindenből semmi. Vagy úgy láttam a dolgot, Tiki semmi mást nem is csinálhatott volna, ezért nevelte magát oroszlánná, és emiatt üvöltözött az apjával Kőbánya alsón a vasúti síneken. Elvittek egy orvoshoz is, kérdezgetett mindenfélét, én meg válaszoltam, hogy meghalt a barátom, ez nagyon rossz, aztán elmeséltem, hogyan történt, de akkor sem sírtam, csak utáltam az egészséget, de láttam, hogy a *Nemzeti Sport* van a fickó asztalán, mielőtt eljöttem, megkérdeztem, mit játszott vasárnap az Arsenal. Azt mondta, simán nyertek, utána mosolygott, de láttam a fején, hogy valószínűleg nem a foci miatt vette az újságot, csak a betegek kedvéért.

Aztán kértem Anyától, ha segíteni akar, mondja meg, mi van Évivel, és hadd beszéljek vele. Hogy Zánkavilág elesett, az egész pedig milyen fölösleges játék volt az utolsó napokban, nyilvánvalónak tűnt, persze, mégis meg akartam kérdezni, mi volt, látni akartam Évit, talán ő tud valami olyasmit mondani, ami helyére teszi a dolgokat. Anya először azt mondta, nem biztos, hogy jó ötlet, Évi még elég gyenge, nem heverte ki a dolgot, épp csak egy-két napja engedték haza a kórházból. Mivel ragaszkodtam az ötletemhez, Anya felhívta Évi szüleit, úgy tűnt, mintha mos-

tanában elég sokat beszéltek volna, csöndesen köszönt, bizalmasan suttogott a telefonba, mint ahogy titkokat beszélünk meg a barátainkkal. Jól van, menjünk, mondta Anya, és egész úton alig beszéltünk, néha megkérdezte, szomjas vagyok-e, aztán Éviék háza előtt mondta, hogy vigyázzak a másod-unokatestvéremre, mert tényleg nincs jól. Éviék házára emlékeztem régebről, tornácos ház volt, mindig tetszett az ilyesmi, vadregényes kert meg hintaágyak. Évi mindig egy függőágyban ült. Most is ott találtuk, feküdt, nézte a kertet. Vékony lány volt Évi, de most egészen megijedtem tőle, mint egy sovány macska, úgy feküdt a színes függőágyban, kezén átütöttek a sötétkék erek. Azért mosolygott, köszönt is, de elég fáradtnak tűnt.

– Szia, Vili.

– Heló. Hogy vagy?

Ugyanolyan vagyok, mint a sok idősebb fickó, aki ezt kérdezőgeti tőlem, meg kokit ad a fejemre, hogy minden rendbe jön, pedig baromság, mert látom, hogy van, és nem nagyon fog ez már rendbe jönni.

– Jól vagyok, Vili.

Közben rájöttem, hogy nem akarok semmit tudni, hogy teljesen mindegy, csak arra voltam kíváncsi, hogyan történt, mit csinált Tiki a kikötőben, és mégis miért nem segített senki.

– Mi volt Zánkán?

És megint úgy hallottam a hangot, ahogy a Balaton felé, mint egy férfiét, tompa és mély volt a hangom, mint amikor üvegen túlról kiabálnak, és újra arra gondoltam, gyerek vagyok, meg Évi is az.

Röviden mesélt, szinte nem is figyeltem rá, csak az arcára, hogy milyen beteg ez a lány, meg a kezén a sötét ereket, miközben suttogetta, hogy beesett a labda, ők meg, ugye, a közelben ültek, a kisfiú eltűnt, aztán kiabált, Tiki pedig nem gondolkozott, és nagyon bátor volt, aztán sokáig nem jött senki, a hajó már túl közel volt, ő pedig megjijedt, és kiáltozott a parton, azután pedig elvitték Tikit. Semmi újat nem tudtam meg Tikiről, Évi pedig csak suttogett, aztán már egyáltalán nem is hallottam, mit beszél, odajöttek a szülei, mi pedig elindultunk haza, Anya azt mondta, Évit nagyon megviselte a dolog, legtöbbször így mondták, „a dolog”, és egész nap fekszik, sokat sír, éjszaka is sír, és csak a barátunkról beszél. Tiki nevét is elég ritkán mondták ki akkoriban. Elalvás előtt még eszembe jutott valami, amit Évi a végén mondott, már alig hallottam akkor a hangját, de úgy mondta, a sírástól megváltozott a látása, eltompultak a képek a fejében, én pedig ne haragudjak, de kifolynak a könnyek, ő pedig már alig emlékszik Tikire, kimondta a nevét, szétfolyik az egész, nem látja a Balaton partját, alig látja már Tikit.

A temetés reggelén sietni kellett, mert nagy késésben voltunk, Anya harisnyában sürgette a testvéreimet, nekem nem is mondott semmit, csak egyszer odalépett, kezembe nyomta az üneplő cipőt, ezt vegyem fel, közben Apával beszélgetett hangosan, aki borotvahabos arccal állt a fürdőben. Hogy mekkora szerencse, még épp időben tudtak beszélni Tiki anyjával, kedves nő, meg borzalmas, persze, ami történt, de hát milyen szerencsétlen, és pap nélkül temették volna a gyereket. Még csoda, hogy meg volt keresztelve, és komolyan, Apa, ilyenre nem gondolnak, ez azért borzalmas. Én arra gondoltam, a Prolimama milyen rosszul lehet, biztos a Csulin jár az esze, szegény kisfiának kutyus nélkül kellett meghalnia, de azért örültem én is, hogy lesz pap a temetésen. Aztán elindultunk, busszal mentünk a temetőbe, Tikit az Új köztemetőbe fogják eltemetni, mondta Apa, és Anya rászólt halkán, hogy ilyeneket ne mondjon, Apa pedig felvette az ingét. Ha nyáron mentünk esküvőre vagy temetésre, Apa mindig félmeztelenül indult el otthonról, aztán a buszon felvette a trikóját, az inget pedig csak éppen leszállás előtt. Tőle örököltem az izzadást.

A temető előtt felismertem Ottó papa kocsiját, a terepjáróval jött, azt hiszem, elvitte lemosatni, gondolom, Tiki miatt. Valahol itt akasztották fel Nagy Imrét meg a többieket, ez jutott eszembe, akkor mesélte Apa, mikor Tikivel erre jártunk, azóta

félek a magas falaktól. Fogalmam sem volt, miért kéne ilyen komolyan védeni egy temetőt, aztán rémlett, hogy Tikinek mennyire tetszett ez az egész, szóval rendben van. Igazából szép hely ez. A temetőben már gyülekeztek az emberek, elég sokan az iskolából, de a családból csak Ottóbát meg a Prolimamát láttam, Deliága Gyuri nem jött el a temetésre. Ez végül is érthető, ha mondjuk épp Costa Ricán érte a szomorú hír, onnan nem olyan könnyű hazajutni, ráadásul ha tényleg van egy babája, a legtöbb ember nem szeret kicsikkel repülni, ezt egy szaunában hallottam. Persze lehet, hogy csak késik Tiki apja, nem valami egyszerű ember. Sajnáltam, hogy Tiki épp lecsúszott a következő találkozásról, bármilyen furcsán is hangzik, de azért nagyritkán meglátogatta az apja, mi van, ha éppen mostanában jött volna megint. Elbambul-tam egy kicsit, és odalépett hozzám Ottóbá.

– Te vagy az, kölyök, ugye?
– Csókolom, Ottó papa – köszöntem neki.
– Hogy sikerült ezt kitalálni? Mi? Ez egy olyan drága gyerek volt, a Tiki, magától semmi baromságot nem csinált volna – hunyorogva nézett rám, elég durva volt a hangja. – Mondjad csak, ki vitte bele, ha nem te voltál.

– Szerintem a Tiki ki akarta menteni a kisfiút – mondtam neki, de állati szigorúan nézett. – Ki is mentette.

– Ne humorizálj, kölyök, temetőben vagyunk.

Épp mire mondtam volna neki, hogy elnézést, Ottó papa, de tényleg megmenekült a kisfiú, Anya jött oda hozzánk és súgott valamit Ottóbá fülébe, szerintem meg akart védeni vagy hasonló, mert Ottóbá morogva elment. Sértett volt és elegáns, csupa feketében volt, a nyakkendője pedig piros, a bűnözőkre hasonlított. A sírhoz ő állt a legközelebb, összehúzott szemmel olvasgatta a koszorúkat, de az arcából ítélve egy sem tetszett neki, aztán én is közelebb mentem, megkerestem Ottó papáét, nagy fehér virágok voltak rajta, az volt ráírva, hogy „Isten nyugtasson, fiam”, csupa nagybetűvel, és hogy „legyen neked könnyű a föld”. A sírhoz közel fekete keretben volt egy fénykép Tikiről, ezt tavaly csinálták róla az iskolában, kedvesen vigyorgott a kamerába, emlékszem, előtte épp az egyik dagadt fotóson röhögtünk, akinek sokzsebes mellénye volt, és Tikinek elég furcsa volt a frizurája, mert a Prolimama csak így engedte el a fotózásra, göndör fürtjeit kifésülte Tiki homlokából. Azért jó volt az a kép, majdnem el is nevettem magam, de ránéztem Ottóbára, „kölyök, temetőben vagyunk”, úgyhogy inkább csak komolyan figyeltem. Nemsokára megjött a pap, sohan énekeltek, Anya és a tanári kar elsírta magát, Anikó néni beszélt is valamit, azt mondta, Tiki igazán jó fiú volt, és a saját halottjának tekinti az iskola. Ezt egyáltalán nem értettem, hogyan lehet valakié egy halott, de mindegy – szerintem sen-

kié nem lehet. A pap sokat beszélt, főleg az ártatlanságról meg a veszteségről, aztán nem tudom, honnan, de előkerült a koporsó, elég kicsi koporsó volt, én még nem is voltam előtte gyerek temetésén, és négy gonosz fejű ember beemelte Tikit a kiásott sírba. Vastag köteleken engedték le.

Szép sorban az emberek virágokat vagy földet dobta a gödörbe, ezt ismertem már régebből is, de még sosem csináltam, most viszont Anya kézen fogott, szóval bedobtam egy szál virágot én is. Ez nem volt jó. Ottóbá és Prolimama maradtak a végére, szegény kis Prolimama sírt, Ottó papa pedig földet dobott a sírba, aztán mondta, hogy szedő, király, körülnézett, és megtalált a szemével. A négy ember elkezdett lapátolni, dühögött a koporsó fedele, ahogy a föld ráesett, ezt megint teljesen hülyeségnek gondoltam, miért nem csúsztatják óvatosan, ne zúgjon az egész ilyen durván a koporsóra. Aztán nagy sorba álltak az emberek, odamentek a gyászoló családhoz, mindenki sorra került, Ottó papával kezét fogtam, Prolimama pedig megölelt, aztán belehajolt a hajamba. Ott sírt szegény a fejemen, jól hallottam, hogy szíjog, azt mondogatta, jól van, angyalom, semmi baj, kicsi szívem. Azután két kezébe fogta az arcomat, a sor közben meg állt, én ezt nem éreztem teljesen igazságosnak, Prolimama azt mondta, jó barátai voltunk, de engem szeretett a legjobban a fia, ez azért jólesett, mert valamikor én is ezt gon-

doltam, és Prolimama csókot nyomott a homlokomra, mi meg elmentünk Anyával.

A temetőben az emberek arcát néztem, ahogy elhaladtunk a nagy fák alatt, és azon gondolkodtam, ami már Dédi temetésén is eszembe jutott, hogy mind feltámadunk, és mégis annyit sírnak a keresztények. Még a Nagypapa temetőjéből is rémlett a bejárat, pedig az Pakson van, nagy fekete vaskapun áll a felirat, „feltámadunk”, és Anya az árnyékba húzott, a nagy fák alá, én éreztem a rothadó virágok szagát, Anya megölelt, ahogy mostanában mindennap, de valamivel erősebben szorított, azt mondta, szeret, de azt hiszem, Apára is gondolt, meg a testvéreimre, és remélem, hogy kicsit Tikire is, mert Anya őt is szerette.

A következő hét vasárnapján Apa szólt a mise előtt, amíg Anya lekváros kalácsát ettem az ebédlő asztalnál, hogy Tikiért fogunk imádkozni a templomban, megbeszélte Leszek atyával. Ennek örültem én is, meg a bátyám is, mindig csak ismeretlen öregasszonyokért imádkoztunk, ezért vártam a misét. Sétáltunk a lengyel templom felé, Apa elől, mint mindig, mi kicsit lemaradva, és néztem a macskákat az utcában, Tiki elmesélte, mit mondott róluk Ottó papa, hogy mindegyik kurva, de utáltam, ha mise előtt ilyen szavak jutottak eszembe. Anya átkarolt séta közben, úgy nem lehet rendesen sétálni, mert sokkal hosszabbakat lépett még a bokáig érő szok-

nyájában is, emiatt lemaradtam bekötni a cipőm. Felvettem egy kavicsot a földről, a levegőbe dob-
tam, és kapásból átrúgtam az utca túloldalára. Mikor megláttam a templomot, arra gondoltam,
majdnem ugyanolyan, mint amikor Tiki várt a
templom előtt vasárnap, csak most érte fogunk
imádkozni, és nem megyünk focizni utána, ami
persze egyáltalán nem ugyanolyan.

A misén Leszek atya tényleg bement a Tiki
nevét egy imádság előtt, még azt is, hogy „nágyon
kedves” fiú, én pedig biztos voltam benne, hogy
imádkozni kell a barátomért, meg abban is, hogy
Isten meghallgatja, amit mondunk neki. A sötét
fából készült padok lábtartóját rugdostam, próbáltam arra figyelni, hogy tényleg imádkozzam,
mert mise közben gyakran elbambultam, a szí-
nes ablakokat néztem vagy Leszek atya száraz,
árkos bőrét. Még akkor, mikor a táborból haza-
értem, Apa elmondta hogy, az imádság segíthet,
imádkozzak Tikiért, „Szűz Mária, oltalmazd alá
futunk”, olvasom a templomban, az oltár fölött,
elmondom egymás után százszor, az egész mise
alatt mondom, koncentrálok, ne hagyjam abba
az imát, az legalább egymillió lehet, oltalmazd alá
futunk, és látom most már Tikit, ahogy Leszek
atya megsimogatja a fejét, ahogy velőt eszünk
vasárnap a levesestányérból, és mindent egy-
szerre látok, a platán fasort, ahogy Tiki befordul,
ahogy oroszládként küzd az utolsó percig, látom

Tikit az oltárképen, a négererekhez hasonló Szűz Máriával és a kis Jézussal, és ott van velük Tiki, most már ő is a fényben.

Utána megint rossz volt. Nyár volt, én nem tudtam magammal mit kezdeni, utáltam, mert nem mindig jutott Tiki az eszembe, és Anyáék mondták, hogy átmegyek másik iskolába, be a városba, és még mindig láttam a szemükön, hogy figyelnek, felébredtem éjszakánként, van-e valaki az ágyam mellett, aztán alig tudtam visszaaludni, mert Tikire és a Balatonra gondoltam. Elmondtam az esti imát még egyszer-kétszer, azt a részt többször is, hogy semmi bajom nem esett, szent karod védelmezett, de borzalmasan sötét volt a szobában, már kiskoromban is féltem a sötétben, és ez nem hiszem, hogy valaha el fog múlni, próbáltam a sötétre gondolni, hogy nem olyan félelmetes, aztán csak az öcsém lélegzetét hallgattam. Sötét van, Vili, át kell menni másik iskolába.

Nem gondolkodtam sokat rajta, hogyan találjam Kenéznek a legújabb fogalmazást. Borítékba tettem, annyit írtam rá, „dráma”, kisbetűvel, és letettem a tanáriban az asztalára. Nem akartam látni, ahogy végigolvassa, szakadjon meg.

Aznap nem volt órám vele, másnap talált meg az ebédszünetben a menzán. Épp vittem volna vissza a tálcámat a tökfőzelék maradékával, de kivette az egérszet a kezemből, egy kövér gyerekeknek

odaadta, vidd vissza, fiam, ennyit mondott neki. Nekem csak intett, hogy menjek utána, aztán kísértelt az udvarra, leült az egyik padra a pálya oldalán. A körülöttünk ülő diákok vagy felálltak, vagy elhallgattak. Kenéz Úr halkán kezdett bele.

– Olvastam a munkáját, Erdős. Szép szöveg.

– Köszönöm, Tanár Úr – válaszoltam, de biztos voltam benne, ha be akarja tenni az iskolaújságba, vagy saját példányt szeretne belőle, az életem árán sem hagyom neki.

– Köszönöm, Erdős, örülök, hogy leírta.

– Elnézést, nem értem teljesen, Tanár Úr.

– Nem kell értenie mindent, Vilmos. Örülök, hogy leírta. Legyen büszke, ez egy jó szöveg.

– Köszönöm, Kenéz Úr.

– Remélem, most már megússzuk a tanévet balhé nélkül. Gratulálok a fogalmazáshoz, minden jót. Menjen a dolgára, Erdős.

– Igen, Tanár Úr – és elindultam az épület felé, azt hiszem, földrajz jön, egyáltalán nem értem ezt a modort, Kenézt, hogy gratulál, meg minden jót, meg se kínozz, és öt perc az egész, viszont azt előre tudtam, ha megírom a fogalmazást, nem lesz ember, akinek ne tetszene, nem mondott semmi újat.

A tanévet valahogy sikerült befejezni, nem akart egyetlen tanár sem megbuktatni, pedig nem voltak túl jók a jegyeim, de nekem különben is mindegy volt az egész. Az öcsémrel sétáltunk

haza az évváróról, persze mindketten kedvtelenül, a Fradinak nem sikerült feljutnia az első osztályba. Arról beszéltünk, ki illene a jövő évi csapatba, meg hogy miért nem küldjük el a francba az összes légióst. Átsütött a nap a fák levelei között, megvilágította Pali leburnult arcát, és jót nevettünk, mert az öcsém is kapott egy hármast a bizonyítványába, hogy ezért mit fog kapni otthon, arról ne is beszéljünk, aztán jött egy nyári zuhé, és irgalmatlanul eláztunk. Egy hotel bejáratánál vészeltük át az eső végét, levettük a fehér inget, és trikóban ácsorogtunk, de így is éppen elég volt, alsógatyáig áztunk, Palinak pedig belőttük a haját egy autó visszapillantó tükrében, taréjt csináltam neki, amilyet Beckham viselt 2002-ben a vébén. Tetszett neki a dolog, úgyhogy amikor a földalattin elővette a maradék uzsonnáját, nekem adta a szendvicset, ő csak az almát ette meg. Ettem a tojáskrémest, és figyeltem magunkat az alagútban, az ablak tükrében néztem a két vizes gyereket, aztán kitaláltam, maradjunk bent a végállomásnál a kocsiban, bukjunk le, hogy a vezető ne vegyen észre. Három percig tartott a sötét, mire a kocsi visszaindult a másik irányba, de végig üvöltve röhögtünk, ahogy a torkunkon kifért.

Otthon jött a szokásos menet. Apa és Anya az ebédlőasztalnál, mi hárman fiúk meg az asztal körül, mindhármunk bizonyítványa az asztalon. Apa meredten néz maga elé, hogy a fenébe

is, magatartásból és szorgalomból mi a fenéért nem lehet ötöst kapni, a bátyám pedig szipogva nézi az asztalt, mert neki addigra már elég rossz jegyei voltak. Szóba jött a többiek bizonyítványa, hogy az a hülye Szabó vagy Schallinger miért tudott kitűnő lenni, így mondta apám, mikor minket Rembrandton, meg Mozarton neveltek. Anya nyugtatta Apát, hogy azért Marci történelemből négyest kapott, Pali ötös matekja pedig biztató, de Apa ilyenkor hajthatatlan volt, és Nagypapát idézte, hogy a hülyék szolgálai leszünk egész életünkben. Anya ránk akart sózni egy rakás korreptálást, hogy akkor majd jobban fogunk tanulni, mi pedig esküdöttünk, hogy nem kell, jövőre odatesszük magunkat. Jól van akkor, szórjuk ki a pénzt az ablakon, mondta Apa, mi közben egymásra néztünk, és némán röhögtünk, mert féltünk is Apától, de vicces volt, ahogy Anyával vitatkoznak. Marcinak próbáltam jelezni, de addigra megint lehajtott fejjel szipogott, úgyhogy Palinak mutattam, jövőre feljutunk, de legalább a kupában sorsolnák ki nekünk az Újpestet, aztán jól elkapják őket a légiósok. Engem és az öcsémet elengedtek, menjünk aludni, szegény Marcit még ott tartották, neki már közel a pályaválasztás, nehogy hülyék parancsoljanak neki.

Az öcsémmel ezen röhögtünk elalvás előtt, hogy legalább mi túlélünk, és úgyis jobban tudjuk a hülyéknél, meg különben is, kit érdekel az egész.

Anya még feljött a szobánkba, mi erre újra nevetünk, hogy Marci lent maradt kettesben Apával, az lesz ám a móka, de Anya komoly arcot vágott, leült az ágyam szélére. Azt mondta, beszélt telefonon Kenéz Tanár Úrral, nagyon örül neki, hogy ilyen ügyesen dolgoztam egész évben a külön feladatokon, és a Tanár Úr is pozitív változásokat figyelt meg a viselkedésemén. Bambultam Anyára, mintha olyasmiről beszélne, amiről vasárnaponként a szüleivel szokott, mindenféle püspökökről, meg kommunista eljárásokról, úgyhogy elismételte megint, Kenéz Úr úgy vette észre, jól haladok. Oké, Anya, mi lefekszünk, mondtam neki, ő meglepődött, de mindkettőnk hajába beletúrt, aztán lekapcsolta a lámpát. Direkt nem kérdeztem rá, mi az igazság, Kenéz tudott az egésztől, mire felvettek a gimibe, csak sikamlós csiga módjára kicsúszott a konkrétumok elől, vagy csak poénból dicsért meg Fürkész Anyának, esetleg tényleg egész normális fickó, aki segíteni akart. Ez utóbbtól egészen rosszul éreztem magam, az öcsém szólongatott az ágyából, menjek át hozzá játszani, de úgy csináltam mintha már aludnék, közben eldöntöttem, írok egy utolsó fogalmazást Tikiről, egy végképp és teljesen igazat, aztán, ha Anya akarja, elviszi az iskolába. Azt hiszem, a tanárok egy ideig még bejárnak évváró után.

V.

A Tiki halála utáni nyáron könyörögtem Anyának egy kutyáért. Én is szerettem Csulit, aztán, gondoltam, lenne kivel iskolába menni meg a parkban mászkálni. Mivel mindkét testvérem félt a kutyáktól, és mindhárman allergiásak vagyunk mindenféle szőrre, ez szóba se jöhetett, ráadásul szerintem akkor már tudták a szüleim, hogy átmegyek egy másik iskolába, a belvárosba, oda úgysem tudna senki elkísérni. Mire épp lemondtam a kutyáról, Pali egyik régi kőbányai osztálytársa, akit Korondinak hívtak, egy kánikulás napon kifejlett, vörös kandúrt dobott a kertünkbe. Később kiderült, ajándéknak szánta az állatot, tudta, hogy hittanórára meg templomba is járunk, biztosan jó sora lesz nálunk egy cicának. Anya lassan ráállt az ügyre, az állat maradhat, de Apának nem tetszett az egész, Ottóbára gondoltam, ezek szerint a férfiak nem szeretik a macskákat. Persze, mire nevet kapott, és cz-vel Móricznak neveztük el, Apa is megszerette, cipője talpával dögönyözte a nyújtózkodó vörös kandúr hasát. Olyanokat mondott, hogy te szemét, te ingyenélő gazfickó, móríkálta magát, és nagyokat nevetett közben, mi pedig

vigyorogtunk ezen, sokszor megbeszéltük, Apa nagyon tudja szeretni az állatokat. Egyszer vidéken nyaraltunk, volt ott egy kisborjú, aki egy órán át nyalogatta Apa bokáját, ezért nem tudtunk tovább kirándulni, meg kellett várni, amíg megunja az állat. Ahogy teltek a hónapok, úgy szaporodtak el a vörös kiscicák az utcánkban, egész délelőtt vinyonyogtak és kunyeráltak, de Móricz estére mindig otthon volt. Ha Ottó papa a hím cicákra is gondolt, igaza van az öregnek, a mi vörös macskánk igazi nagy kurva volt. Aztán az egyik kalandjából Móricz fél füllel tért vissza, gondolom, kutya kergette meg, esetleg a nőtény macskák zaklatták, hogy nem erről volt szó, fiatalúr. Pár napon át otthon nyalogatta a sebeit, aztán újra eltűnt, és azóta nem láttuk Móriczot. Ha jövök haza az iskolából, kiugranak eléem az udvarokból a vörös kölykei, gyakran megrándulok egy pillanatra, talán Móricz az, aztán rá sem nézek többet a dögre, mert tudom, Móricz elment, azt hiszem, előre tudtuk, hogy így lesz, ilyen fajta.

Évivel azóta nem nagyon találkoztam. Volt egy családi összejövétel, távoli rokonok, mert száz lett valami ősünk, evangélikus püspök volt, van ilyen ága is a családnak, és őt ünnepeltük, énekeltünk, és rengeteg süteményt ettünk. Alig beszélünk egymással, mert csendes volt az Évi, az erek még mindig látszódtak a karján, a kézfejen, úgy tűnt nekem, hogy szomorú lány lett belőle. Arra gon-

doltam, milyen egy állat voltam, mert nem akartam, hogy Tikivel beszélgessenek, azt akartam, a legjobb focista, az oroszlán Tiki és a rokonom, a virágos ruhás lány is velem foglalkozzanak, miközben olyan jól megvoltak ők együtt. A dinnyét is túl hamar megettük a zánkai parton, Évi vékony alakját nézve azt kívántam, bár sose fogyott volna el a gyümölcs. Évi szótlan volt, a felnőttek között ácsorgott, úgy nézett ki, mint aki eltévedt valami külső városrészben, mondjuk Csepelen, és mégsem zavarja, ha kirabolják, ha rászakad az ég, vagy kóbor kutyák támadják meg a kiserdő felől.

Akkor már biztos voltam benne, hogy tényleg szerette Tikit, hogy ilyenek a szerelmesek, és hogy ennek az egésznek nem nagyon lehet másmilyen a vége. Tiki meghalt, Évi pedig megszomorodott, különben ami történt, szép lassan úgyis megfogyott és megsavanyodott volna, ahogy a nagy filmekben, és ahogy az uborka és az átázott kenyér a befőttessüvegben. Évi szerényen nyúlt a sütemények felé, jellegtelen vajas kekszet vett a színes tárlakból, amit csak azért sütött az egyik családtagunk, hogy ne tűnjön kevesebbnek a többiekénél, de amennyit lehet, mégis spóroljon az alapanyagon, ő csak rágcsált a hosszú terem végében, de egyáltalán nem figyelt a besúgó vagy zsidómentő püspökök regényes életére. Mintha már nem a mi időnk szerint múlna az élete, csak a zánkai part boldog lányának emlékeit tartaná itt

sovány tagjaiban. Arra gondoltam, legalább ebben segítek neki a fogalmazásaimmal, ha lehet, nemcsak Tikit, de a zánkai Évit is meg akarom tartani olyannak, amilyen igazából volt.

Prolimamát egyszer meglátogattam, Anya mondta, ne menjek ebédidőben, ne fárasszuk szegényt, van neki elég baja, és virágot is hozott Apa a piacról, hónom alatt a csokorral kopogtattam az emeleti lakásba, szegény Prolimama mosolyogva nyitott ajtót. Azt hiszem, előtte alkoholt ivott, szórakozott volt, ahogy az új iskoláról kérdezgetett, azt mondta, ilyen okos fiúnak nem lehet gondja az életben. Én megkérdeztem, mi van Ottó papával, azt mondta, együtt töltötték a karácsonyt, az a jó ember halászlét hozott, és gyönyörű volt az egész, micsoda jó ember az, el sem tudja mondani. Nem valami boldog már az élet, szívem, de hát úgyszincs sok hátra az embernek, mondta Prolimama, viszont az Ottó nyert egy komoly díjat, akkora szarvasagancsot még ember nem látott, és a szarvasok királyának nevezte el. Gondolom, Ottóbá Tiki miatt hívta így a trófeát, ez igazán tetszett, és hiába nézett rám mogorván Tiki temetésén, azért ez érthető, mégis az unokája volt, én büszkén gondoltam Ottó papa díjára. Prolimama addig kínálgatott, hogy muszáj volt igent mondanom, gyorsan mirelit szilvás gombócot csinált porcukorral, megettem belőle négyet, aztán elköszöntem, mert nekem ma még tanulnom kell, igazából csak nem

volt már miről beszélni vele. Tiki szobájába szívesen bementem volna, de nem mertem megkérdezni, aztán az ajtóban Prolimama átölelt, sírt kicsit szegény, azt mondta, jó fiú vagyok.

Sokat gondoltam Deliága Gyurira is, Tiki apjára, akit hiába kerestünk, talán Granadában neveli a fekete hajú kisfiát, a különleges gyümölcsök húsaról eszébe jut a régi felesége meg a másik fia, aki miatt már fölösleges hazajönni Magyarországra, és fogalma sincs Tiki apjának, hogy a fiából nagy futballista lehetett volna, hogy nem lehetett lerázni az utolsó százon, és hogy milyen kemény volt a zánkai kikötőben. Nem tudta, Tiki milyen idegesen várta az ő leveleit, hogyan üvöltött vele a vasúti síneken, és milyen büszke volt arra, hogy majd a vébé-döntőn az apja ott ül a lelátón.

Az új iskolában elég lehangoló a légkör, Tiki el sem hinné, itt mennyi hülye van, focizni nem szeretnek, engem pedig megállás nélkül fárasztanak, mert nem vagyok hajlandó bratyzizni velük. Az ofő egy öreg fickó, sokat zaklatott, de végül is egész korrekt fazon, azt hiszem. Állandóan fogalmazásokat írok neki, és leírtam Zánkát, meg Tiki futásait, aztán a halálát is. Jól jönne most abból a bátorságból, amellyel Tiki a vízbe ugrott, én mindig tudtam, olyan volt Tiki, mint az oroszlán, de igazság szerint sosem merném ezt utánacsínni. És tudom azt is, hogy baleset volt, mégis:

mintha minden úgy lenne rendben, ahogy történt, mintha Tiki tudta volna, hogy az a pillanat eljön, és igazából elkerülhetetlen, ahogy minden szentek és vértanúk tudják, mit miért csinálnak, és Szent Gellértet is ledobták a hegyről, de Isten talán Tiki ugrását is ide számítja, ennél bátrabbat keveset tudnék mondani. A szemtanúk egyetértettek abban, egy másodpercet sem gondolkozott, szabályos fejest ugrott a vízbe, hogy kihúzza a kicsit a hínárok közül.

Persze Évinek teljesen igaza van abban, amit a könnyekről mondott, hogy lassan elmosznak mindent, a képek szétfolynak, Tiki elszalad a platánok között, és csak a neve marad itt belőle, én sem látom már olyan élesen a hosszúkás alakját, a kócos fejét, vagy ahogy elsőben megvédett a veréstől, ha néhány mondatát még így is, a hangját sosem hallom, és nem lesz idő már felidézni sem, azt hiszem. Mégis, ha nulladik órára megyek, mert az új iskolában ezt is kitalálták, hatkor ébredt csipás fejemmel a belvárosi házak között olyanok a hajnali fények, hogy a fák levelei szinte lebegnek, és világít mögöttük az ég, a beborult zánkai délután jut róla eszembe, és hallom, ahogy üvöltöznek, a hasamban elkezdődik a rángás, a lábam pedig magától siet, hogy odaérjek, mintha bármi értelme lenne, de időben, az időre jól figyelve elkezdjem a napot. És várni fogom Tikit, de nem úgy, mint a babonás emberek, akik találkozni akarnak

*a halott szeretteikkel, mert Nagypapát nem lát-
tam, mióta meghalt, nem hallottam, és nem adott
jelet, hanem ahogy befordulok a templom előtti
sarkon, vagy beborul az ég, és fiúk rohannak az
utcán, lökdösnek, hogy alig tudom magam át-
vágni rajtuk, ha madarak repülnek, vagy nagyon
sötét lesz – ami nem is lehet annyira ijesztő.*

Készült a Gyomai Kner Nyomda Zrt.-ben,
mely a Magyar Könyvkiadók
és Könyvterjesztők Egyesülésének tagja,
a nyomda alapításának
138. esztendejében, 2020-ban.

Felelős vezető: Csöndes Zoltán vezérigazgató
www.gyomaikner.hu